

Yekîtiya Sosyalîst

RIZGARÎ * DEMOKRASÎ * SOSYALÎZM

**KURDISTAN LIBERATION MOVEMENT
(TEVGER)**

Sayı 13

TEVGERA RIZGARIYA KURDISTAN

(TEVGER)

KURULDU

- Kuzey Kürdistan'da, ulusal demokratik güçlerin birleştirilmesi çalışmaları, 12 Eylül'den sonra, belirli bir yoğunluk kazandı. Bu çalışmaların bir kısmı, başarıya ulaşmadan son buldu. Belirli bir dönem önce, yine bu doğrultuda başlatılan çalışmalar sonucuna ulaşmış durumdadır. 22 Haziran 1988 günü Brüksel'de yapılan Basın Toplantısı ile, bu birliğin geldiği aşama kamuoyuna açıklanmıştır. Kuruluş adına sözcü durumunda olan, Kürdistan Demokrat Partisi-Ulusal Örgütü Temsilcisi Hemreş REŞO, Kürdistan Öncü İşçi Partisi Temsilcisi Serhad DİCLE ve Kürdistan Sosyalist Birliği Temsilcisi Selim KEYA, TEVGERA RIZGARIYA KURDISTAN (TEVGER)'in kurulduğunu açıkladılar.
- Basın Toplantısında, daha önceden hazırlanmış olan bildiri okundu. Bildiriden sonra, değişik milletlerden gazetecilerin ve haber ajanslarının sordukları sorulara, iki saate yakın cevaplar verildi. Basın Toplantısının başarılı geçtiği, edinilen gözlemler arasındadır..
- TEVGER'in kuruluşu, birçok Türk gazetesinde de verildi. Türk gazeteleri incelendiği zaman, çarpık basın ahlak anlayışı ile, Kürt düşmanlığı hemen tespit edilebilir. Kürdistanlı ulusal güçlerin birbiriyle çarpıştırılması hedefi, hemen görülebilir.
- TEVGER'i kuran örgütleri sıralarsak: Ala Rızgari, Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları-Sosyalist Eğilim, Kürdistan Yurtsever Güç Partisi, Kürdistan Demokrat Partisi-Ulusal Örgüt, Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi, Kürdistan Devrimcileri ve Kürdistan Sosyalist Birliği.
- TEVGER'in, «Kamuoyuna» başlıklı ilan ve aynı zamanda basın bildirisini aynen yayınlıyoruz.

"Biz, Türkiye'nin egemenliğindeki Kürdistan parçasından sekiz devrimci ve yurtsever örgüt, bir araya gelerek Kürdistan Kurtuluş Hareketi'ni (Tevgera Rizgariya Kurdistan, kısa adıyla TEVGER) oluşturduk. Amacımız, ülkemizde yüzyıllardır süren yabancı işgaline, ulusumuzun üzerindeki yabancı boyunduruğuna, ağır sömürü ve baskı rejimine son vermek; Kürdistan'da bağımsız, demokratik bir devlet kurmak; toplumu ekonomik, sosyal ve kültürel gerilikten kurtarmak; gelişme yoluna koymaktır.

Günümüzde, dört devlet arasında parçalanmış olan Kürdistan'da egemen ve sömürgeci güçler, özgürlük tutkusunu ve direnişini bir türlü yokedemedikleri halkınıza kar-

şı bir yoketme savaşı yürütüyor; dilimizi, kültürümüzü ve tarihimizi bile inkara ve unutturmaya yelteleniyorlar.

Oysa uluslararası kamuoyu iyi bilir ki, Kürt halkı Önya'sya'nın ve yukarı Mezopotamya'nın bilinen en eski halklarında biridir ve bu bölgenin geçmişteki zengin uygarlıklarında önemli bir payı var. Yüzylerce yıldan beri süregelen yabancı işgali, nice kırmalar, sürgünler, eşi görülmemiş baskılar da halkımızı sindirmeyi, dilimizi ve kültürümüzü yoketmeyi başaramadı. Bugün dört devlet arasında parçalanmış olan Kürdistan'ın yüzölçümü yaklaşık 500.000 kilometrekareye, Kürt halkının nüfusu ise 25 milyona ulaşır. Kürtler, kimilerinin sandığı veya göstermek istediği gibi bir «azınlık» değil, koca bir ulustur. Halkımız son ikiyüz yıldır ki özgürlüğü için aralıksız olarak savaşmaktadır ve bu uğurda yüzbinlerce kurban vermiştir. Bugün ise tüm parçalarda ulusal direniş çok daha boyutludur.

Halkımız ulusal boyunduruğu kırmaya karardır. Biz de, her onurlu halk gibi özgür yaşamak istiyoruz. Yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından dünyanın sayılı zengin ülkelerinden biri olan Kürdistan'da geriliği ve yoksulluğu ortadan kaldırmak, çağımıza yarışır gelişkin, ileri bir toplum kurmak istiyoruz. Ulusal ekonomi ve kültürü geliştirmek, köylümüze toprak, işçimize iş, çocuklarınıza anadilde eğitim vermek istiyoruz. Başka halklarla barış içinde yanyana ve dostça yaşamak istiyoruz.

20. Yüzyılın sonlarına yaklaştığımız bir dönemde, hiçbir güç halkımızın bu irade ve arzusunu yokedemez. Açıkça görülüyor ki, bugüne kadar her türlü zor ve hile yöntemini kullanarak Kürt halkını yokedebileceklerini, Kürt sorunundan kurtulabileceklerini sanan sömürgeci ve zorba güçlerin politikası iflas etmiştir. Onların, tarihin tekerliğini durdurma çabaları beyhude bir çabadır. Bu politika, Kürt halkının yanı sıra, Türk, Arap, Fars ve Azeri gibi diğer bölge halklarına da acı vermekten ve bölgenin genel olarak geri kalmasına kaynakların heder olmasına yolaçmaktan başka sonuç vermiyor.

Biz, bölge halklarını, tüm ilerici, yurtsever, demokrat insanları, gerici egemen sınıfların bu zorbalık politikasına daha etkin bir biçimde karşı koymaya çağırıyoruz. Ulusların kendi kaderlerini özgürce belirlemeli için, barış, işbirliği ve gelişme için, bölgedeki tüm halklar, tüm ilerici güçler sıkı dayanışma içinde olmalı, elele, omuz omuza vermeli.

Kürdistanlı tüm yurtseverler!
Halkın ve ülkenin kurtuluşunu isteyen tüm namuslu insanlar!

Türkiye'nin egemenliğindeki Kürdistan parçasında şimdiye kadar yurtsever güçlerin birliği için kimi adımlar başa-

rya ulaşmadı ya da kalıcı olmadı. Ama bu, umutsuzluğa düşmeyi ve birlik için mücadeleyi aksatmayı gerektirmiyor. Birliği başarmak ve yaşatmak, güçlendirip amacına ulaştırmak için bir dizi çetin görevin üstesinden gelmemiz gerekir. Ancak, ne denli zor olursa olsun, bunu başarmak zorundayız ve başaracağız.

Yabancı boyunduruğu altında geçen uzun, acılı dönem ve yüzyıllardır süregelen mücadele deneyimi bize çok iyi öğretti ki, sömürgeci güçleri bozguna uğratmak, halkımızı bir an önce kurtuluşa ulaştırmak için, yurtsever güçler arasında geniş ve sıkı bir birlik oluşturmak zorunludur. Şu veya bu konuya ilişkin görüş ayrılıkları, program farklılıkları, ortak bir çatı altında biraraya gelmeye, ortak amaçlar için birlikte savaşmaya engel değildir ve olmamalıdır. TEVGER'in oluşturduğu örgütler bu anlayıştan yola çıktılar. Onun safları, yurtsever güçlerin ortak amaçları için birlikte çalışmayı isteyen ve bunun gereklerini yapan tüm örgütlere açıktır. Biz, şu veya bu nedenle kuruluş aşamasında birliğe katılmayan örgütleri de, biran önce ona katılmaya ve güç vermeye çağırıyoruz. TEVGER'in safları tek tek Kürdistanlı devrimci ve yurtsever insanlara da açıktır. Mücadelemizin her yurtsever örgüt ve kişinin katkısına, enerjisine ihtiyacı var.

Tüm yurtsever örgütleri ve kişileri, birlikte yer almaya, ona omuz vermeye çağırıyoruz. Kimi önyargular ve örgütsel rekabet duyguları, geçmişten kalan sürtüşmeler, birliğin önüne bir engel gibi konmamalı.

Gelin birlikte çalışalım, Kürdistan'ın kurtuluşu için güçlerimizi birleştirelim!

Sömürgeci Türk rejimi, iflas eden politikasında bugün hala ısrar ediyor; halkımızın varlığını ve haklarını tanımak istemiyor. Ne var ki, ulusal güçlerin yıldan yıla büyümekte olan mücadelesi karşısında daha da çaresiz kalacaktır. Halkımız, yüzyıllardır çekilen bunca acıya, verilen bunca kurbana rağmen zorbalara boyun eğmedi, eğmeyecek. Savaşacağız ve kazanacağız. Tarih buna şahit olacak!

Çekilen acıların, dökülen ve daha da dökülecek olan kanların sorumlusu, barış içinde ve özgür yaşamak isteyen halkımız değil, bencil çıkarları için bu zalim politikayı izleyen sömürgeci güçlerdir, onlar olacaktır.

*Tüm ilerici, barışsever insanlar,
Demokratik ve hümaniter kuruluşlar!*

20. Yüzyılın son çeyreğinde, birkaç devlet arasında parçalanmış Kürdistan'da, bağımsız yaşamak isteyen koca bir ulusa karşı sömürgeci ve zorba güçlerin modern ordularla, uçak, tank ve toplarla, kimyasal silahlarla yürüttükleri kanlı yoketme savaşı karşısında sessiz kalmamalıyız.

Kürdistan Kurtuluş Hareketi, Birleşmiş Milletler Örgütünü ve bağlı kuruluşları; demokratik ve barışsever ülkeleri, demokratik partileri, hümaniter örgütleri, gençlik ve kadın kuruluşlarını, barışa ve başkalarının özgürlüğüne de değer veren tüm onurlu insanlar, aydın ve sanatçıları Kürt halkıyla dayanışmaya çağırıyor.

KUZEY KÜRDİSTAN'DA ÖNEMLİ BİR ÖRGÜTSEL ADIM:

TEVGER

HALKIMIZ, yüzyıllardır, sömürgeciler ve onların işbirlikçilerinin baskı ve zulmü altında inlemektedir. Ülkemiz işgal edilmiş, sömürge statüsünün sınırları içine alınmıştır. Yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarımız, sömürgeciler tarafından pervasız bir biçimde kullanılmaktadır; ülkemiz insanı, bu zenginliklerimizden eşitçe ve hakça yararlanmamaktadır. En olumsuz, insanlarımızın çoğunluğu, geriliğe mahkûm edildiklerinden, bu gerçeğin farkına varmadan yaşadı, yaşıyor.

BASKI, zulüm ve haksızlıklar, dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir ülkesinde, tepkisiz kalmamıştır. Onun için, bizim ülkemizde de, baskı ve zulme karşı sürekli tepkiler olmuştur. Bu tepkilerin birçoğu, tarihe, kendisini yazdırmayacak kadar küçük, dikkat çekmeyen, örgütsüz; belirgin siyasal, sosyal ve kültürel hedeflerden yoksun bir nitelikte olmuştur. Bazıları da, belirli bir dönem, düşmanı önemli ölçülerde zorlayan, belirli bir düzeydeki bir örgütlülükle sürdürülmüştür. Halkımızın bu haklı, meşru ve ulusal demokratik haklarımızı ele geçirmeyi; ülkemizin özgürleşmesini öngören hareketleri, Kürdistanın T.C. devletinin egemenliğindeki parçasında somut hiçbir siyasal, sosyal ve kültürel statü kazanmadan; katliamlarla, yüzbinlerin evsiz-barksız bırakılmasıyla, sürgünlerle son buldu, bastırıldı. Halkımızın silahlı bu ulusal direnmeleri, ulusal ve uluslararası koşullarında derin etkisiyle, büyük bir kesintiye de uğramış oldu. Bu bastırılma, ciddi bir dikkat bile çekmedi. Bu kesinti, ulusal demokratik süreçte önemli ölçüde ve belirli yönleriyle belirsizlikler yarattı. Sömürgecilerin kendi plan, programlarını hayata geçirmesi için, umutlar doğurdu. Ama, sonuçta toplumsal yasalar, onların umudunu suya düşürdü. Kürt ulusunun tümünden asimile edildiği kanaatlerinin geliştiği bir evrede yeni gelişmeler oldu.

1960'LARDAN sonra, Türkiye geneli için objektif-subjektif şartların belirlediği yeni, haklarımızın lehine olan süreç: Halkımız ve onun ulusal demokratik mücadelesinde de önemli gelişme ve değişimlere yol açtı. 1959'da Kürt aydınlarının ulusal çabalarının, tutuklanmalarla noktalanmış olmasının akabinde, bu yeni süreçte Kürt Sorunu politik sahada, tartışma alanına girdi. TİP'te eksik ve aksakta olsa başlayan tartışmalar, 1970'de önemli bir karar ile belirli bir çerçeve kazanırken; aynı süreçte, halkımızın bağımsız örgütlenmesi de, yeniden ortaya çıktı. 1965'lerde başlayan illegal süreç legal planda genişledi, subjektif şartları olgunlaştırmaya başladı.

Halkımızın bağımsız örgütlenme süreci, 12 MART Faşist askeri darbesiyle yeniden bir kesintiye uğradı. 1974'ten sonra, dal-budak salarak, daha da bir gür bitecek, birçok yurtsever örgütlenmenin oluşması, oluşturulması ile genişledi, gelişti. Sürecin yeni ve yurtsever hareketin tecrübesizliği, parçalanmışlığı engelleyemedi: Birlikte olması gerekenlerin bir örgütlenmede birleşmeleri olanaklı olmadı. Bunun yanında, yurtsever örgütler arasında olumlu bir diyalog ve dayanışmada yaratılmadı. Yurtsever güçler arasındaki ikili ilişkiler, güçbirlikleri ve

dayanışmalar: Yurtsever örgütlerin kapsamlı bir ulusal dayanışma, örgütlenme yaratması için yeterli olmadı. 12 Eylül'e gelirken, üç yurtsever örgütün oluşturduğu UDG uzun ömürlü olmadı. 12 Eylül'den sonra, yurtsever hareketimiz darbe yedi, geriledi ve yenilgi gerçeği ile karşı karşıya kaldı. Bu yeni süreç, bir yandan birlik eğilimlerini güçlendirirken, birleşmenin zorunluluğunu su ve ekmeğe gibi hissettiren, yeni sorunlara yol açtı, hareketin yeni den bölünmesini gündeme getirdi.

12 EYLÜL SONRASI koşulların da da birçok güçbirliği çalışması yapıldı. Mahalli planda bir yığın sonuçlarda alındı. Ama, merkezi planda gerçekleştirilmeye çalışılan BEŞLİ (YA DA HEVKARİ) çalışması, çeşitli nedenlerden dolayı başarıya ulaşamadı. Buna rağmen, yurtsever güçler, ulusal demokratik güçlerin, potansiyelin birleştirilmesinin, halkımızın birleştirilmesinin ÖNŞARTI olduğunu; en derinde duydular, gördüler, savundular ve bunun gerçek haline gelmesi için sürekli çabanın içinde oldular. ALMANYA PLATFORMU böyle bir ihtiyacın sonucu olarak oluştu. Yurtsever güçler değişik düzeylerde ve biçimler altında, birlikte çalışmanın içinde olmuşlardır. Bu birlikte olma, bu tür çalışmanın tatlı ürünleri, yurtsever güçlerin, örgütlerin ve unsurların daha da bir üst düzeyde, yeni bir örgütlenmede birleştirilmesi zorunluluğu şartlarını belirlemeye başlamıştı. Zaten, ulusal demokratik güçlerin ve unsurların birliği, hiçbir zaman gündemden inmemiştir.

BÖYLE BİR MOMENTTE, Kürdistanlı örgütler olarak bir araya gelmeye çalıştık. Bir araya gelmeye çalışırken, hiçbir örgütün kendisine pay çıkarmasına olanak olmayacak eşitlik prensiplerini işlettik. Buna rağmen, bazı güçler hazırlıklı olmadıkları, bazıları bugünkü koşullarda ulusal demokratik bir örgütlenmenin oluşturulmasının şartlarının olmadığını ileri sürdüklerinden ve bazılarıyla da anlayış-taktik ayrılıklara sahip olduğundan birlik olunamadı. İlk iki kategori, birlik çalışmalarını destekliyor. Anlayış farklılığına sahip olduğumuz örgütler ise, açık bir karşı tutum belirlemiş değiller. Bu da bir olumluluktur.

ULUSAL demokratik bir örgütlenme için çalışmaya başlayan güçler olarak, çalışmamızı sürekli kıldık. Bir örgütlenme için gerekli olan bütün temel meselelerde anlaşma şartlarını yarattık. Bu çalışmalarımız sonucunda: Örgütlenmemizin, siyasal programını, tüzüğünü ve dönemsel pratik çalışma programını ortaya çıkardık.

SİYASAL PROGRAMIMIZ, halkımızın uzun tarihi mücadelesinin birikimlerine dayanmakta, anlaşma sağladığımız prensipler topluluğunun bir sentezini oluşturmaktadır. Programımız: ülkemizin bağımsızlığa kavuşmasını; toprak devrimi ve diğer demokratik dönüşümler, iç gericiğin tasfiyesi ile birlikte; tüm insanlarımızın demokratik hak ve özgürlüklerine kavuşması ile, demokratik gerçek dönüşümün derinleşip, genişlemesini öngörmektedir. Bunun içinde, mücadelemizin hangi sınıfsal- sosyal kategorilere dayanacağını belirtmekte; uluslararası plandaki dostlarımızı, mücadelemizin destekleyicisi güçleri netleştirmekte; «bağımsız bağlantısız» bir dış politikayı sürdüreceğini belirlemektedir. Kürdistanın parçalanmışlığı gerçeğinden hareketle, ülkemizin birliği sorununu, yakın bir hedef olmasada, uzak bir hedef olarak tayin etmekte; Kürdistanın diğer parçalarında halkımızın sürdürdüğü ulusal demokratik

mücadeleye ve mücadeleyi sürdüren, sürdürececek güçlerle dayanışma ve ittifakı yakın bir hedef olarak belirlemektedir; bu dayanışma-ittifakın biçimlerinin somut şartlar altında belirleneceğini öngörmektedir. Ayrıca, halkımızın, egemen ulus halklarıyla MÜCADELE BİRLİĞİNİ, İTTİFAKI; hayati, vazgeçilmez bir görev olarak kabul etmektedir.

TEVGER'in programını olduğu gibi yayınlamayı yararlı görüyoruz. Bu kapsamlı programın, kapsamlı bir örgütlenme ile hayata geçirilebileceği can alıcı noktasını halka olarak yakaladık. Böyle bir örgütlenmede anlaşma sağlayacak, bu örgütlenmeyi belirleyecek kurallar bütünlüğünü sentezleştirecek bir TÜZÜK'de anlaştık.

BİRLİĞİMİZ, tüzükte açıkça ifade edildiği gibi, ULUSAL DEMOKRATİK BİR ÖRGÜTLENME DE somutlaşmıştır. Örgütümüzde: Demokratik merkezîyetçilik prensibi kapsamlı bir biçimde, giderek demokrasiyi bir hayat biçimi olarak belirleyecek kapsamda hayata geçirilecektir. Örgütlerin bağımsızlığı ve örgütlerin iç işlerine müdahale etmemek esas olduğu kadar: bu bağımsızlığın, yeni ulusal demokratik örgütlenmemizin program, tüzük, politika ve eylem çizgisine zarar vermesi de o kadar bir önemlidir.

ÖRGÜTÜMÜZ, tam teşekküllü bir örgütün sahip olduğu tüm organlara sahiptir. Bu organlar arasındaki ilişkiler, karar süreci, kararın hangi oy oranlarıyla alınacağı, eylem çizgisi, görevleri, titizlikle belirlenmiş kurallarla tayin edilmiştir. Eylem birliğinin, azınlığın çoğunluğa, alt organların üst organlara tabi olmasıyla gerçekleştirileceğini belirlemiş; çoğunluğun azınlığın görüşlerine saygılı ve esnek olacağı da benimsenmişti.

ÖRGÜTÜMÜZ, siyasal örgütler tarafından kurulmakla birlikte, kurucu örgütlerle kalmayı kesinlikle istememekte, genişlemeyi ve yığınlarla bütünleşmeyi vazgeçilmez görevlerinden biri saymaktadır. BUNUN İÇİNDE: program, tüzük, politikalarımızı kabullenen ve eylem çizgimize fiilen katılmak isteyen tüm siyasal örgütlerin üye olabileceğini karar altına almıştır. Halkımızın değişik düzeylerdeki örgütlenme gücü de öngörülerek, toplumsal örgütlenmelerin de üye olabileceği, tüzüksel prensip olarak benimsenmiştir. Ayrıca, toplumsal örgütlerin bir tanıma kavuşturulmuştur. «Ulusal çapta örgütlenen, ya da temsil gücünü» yaratan örgütlerin toplumsal örgütler olarak kabul edilip, üye olabilecekleri benimsenmiştir. Bu da yeterli değildi. Çünkü, tüm halkı, örgütsüz tüm yurtsever unsur ve güçleri örgütlemeyi temel aldığımızda; bağımsız yurtsever unsurların, örgütümüze «MENSUP» olacakları da benimsenmiştir. Bu mensupların, hak ve görevleri tüzükte, titiz bir biçimde tayin edilmiştir.

ÖRGÜTÜMÜZ, program, tüzüğümüz ve mücadelemizin içinde bulunduğu somut koşulların güttüğü; dönemsel pratik çalışma programlarını da öngörmektedir.

HALKIMIZIN, tüm yurtseverlerin, örgütümüzü desteklemeleri için çağrı yapıyoruz. Halkımızın ve yurtsever sınıf ve tabakaların desteğini kazandığımız oranda, programımızı hayata geçirebilme şartlarının yaratabilecek ve kurtuluş yolumuzu kısaltabileceğiz.

TÜRKİYE, ORTADOĞU ve DÜNYA ilerici, demokrat ve sosyalist güçlerinin bizi desteklemelerini istiyoruz. İlerici, demokrat, yurtsever ve sosyalistlerin dünya çapında çıkarlarının bir olduğunu bilmekteyiz. Buna göre hareket çizgimizi tayin ediyor, görevlerimizi yerine getirmeye çalışacağız.

TEVGERA RIZGARIYA KURDISTAN

(Kürdistan Kurtuluş Hareketi)

(TEVGER)

TEMEL SİYASİ GÖRÜŞLER

VE

PROGRAM HEDEFLERİ

Ülkemiz Kürdistan, 1639 Kasr-i Şirin Antlaşması'ndan sonra Osmanlı ve İran imparatorlukları arasında bölünmüş olarak kaldı. Kürdistan halkı bu iki despot devlet tarafından ağır biçimde sömürüldü ve ezildi. Birinci Dünya Savaşı sonrasında Ortadoğu haritası değiştiğinde, Osmanlı egemenliğindeki Kürdistan bölümü, sınırları emperyalistlerin çıkar ve çabalarına uygun biçimde çizilen bölge devletleri arasında yeniden bölündü.

Halkımız, iki yüzyıla yakın süredir ki, ağır zulme ve sömürüye, ulusal boyunduruğa karşı ülkenin dört bir yanında ayaklanıyor, sayısız kurbanlar veriyor. Ancak bu direnişler her keresinde gerici, zorba bölge devletlerinin ve emperyalistlerin çabalarıyla yenilgiye uğradılar. Kürt halkı günümüze kadar bölünmüş ve tutsak olarak kaldı. Ülkemiz, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları bakımından dünyanın sayılı zengin ülkelerinden biri olmasına karşılık, halkımız derin bir yoksulluk ve toplumsal gerilik içindedir. Bu kaynaklar sözkonusu devletler ve onların emperyalist efendileri tarafından en ağır bir biçimde sömürülüyor. Bu nedenle, Kürdistan parçalı bir sömürge haline gelmiş, ekonomik ve toplumsal gelişme baltalanmıştır.

Kürt ulusu, tarih boyunca uğradığı sayısız saldırı, istila ve talana karşı inatla direnmesini bildi ve sayısız direniş hareketleri örgütledi. Zamanla bu direnişler, özgürlük ve bağımsızlık hareketlerine dönüştüler. 1805'te A. Paşa Baban Süleymaniyede, 1814'te Muhamed Paşa Revanduz'da, 1842-46 arasında Bedirhanlar Cizre'de ve 1855'te Yazdan Şer Hakkari'de direndiler. Daha sonra Kürt halkı, Şeyh Ubeydullah Nehri'nin liderliğinde İran ve Osmanlı imparatorluklarına karşı büyük bir direniş gerçekleştirdi. 1918 yılında Şeyh Mahmut Berzenci liderliğinde İngiltere sömürgecilğine karşı da Irak Kürdistanı'nda direnildi. 1946'da Gazi Muhamed yönetiminde Mahabad Kürt Cumhuriyeti kuruldu. Mahabad Kürt Cumhuriyeti, İran sömürgecileri tarafından ABD ve İngiltere'nin aktif desteği ile 1947'de yıkıldı. Türkiye Cumhuriyeti egemenliği altındaki Kürdistan parçasında, 1920 Koçgiri ayaklanmasından sonra, Şeyh Sait liderliğindeki 1926-30 Ağrı ve Seyit Rıza liderliğindeki 1937-38

Dersim direnişleri izledi. Güney Kürdistan'da 1961 yılında Mustafa Barzani liderliğinde yeniden direniş başladı. Bu direniş, 1970'de bir otonomi antlaşması ile sonuçlandı. Irak ile İran sömürgeci devletleri arasında imzalanan Cezayir antlaşmasından sonra, hareket büyük bir yenilgiye uğradı.

Günümüzde, Kürdistan'ın hiç bir parçasında Kürt halkı ulusal demokratik haklara sahip değildir. Kendi dilini özgürce kullanmasına, kültürünü geliştirmesine bile olanak tanınmıyor. Halkımızın ulusal ve demokratik nitelikte her türlü hak istemi, sömürgeci devletlerin her biri tarafından ağır suç sayılıyor ve terör uygulanmasına yol açıyor. Sömürgeci güçler, halkımızı yok sayıyor, onun ulusal kişiliğini, kültürünü yok etmek, onu eritip ortadan kaldırmak için her türlü zor ve hile yöntemlerine baş vuruyorlar.

Ne var ki, ülkemizi parçalayan, halkımızı zincire vuran düşmanların tüm bu çabaları, geniş bir ülkede yaşayan ve sayıca yirmi beş milyonu aşan halkımızın kurtuluş azmini yok edemedi, aksine ulusal kurtuluş mücadelesi son yıllarda giderek kiteselleşti ve günden güne gelişmektedir. İran ve Irak egemenliği altındaki Kürdistan parçalarında güçlü bir partizan savaşı yer alıyor. Halkımız, ulusal direnişini ezmek isteyen güçlü, modern orduları püskürtüyor. Suriye'nin egemenliği altındaki Kürdistan parçasında halkımız ulusal demokratik hakları uğruna mücadele yürütüyor. Türkiye'nin egemenliğindeki Kürdistan parçasında ise sömürgeci rejimin tüm baskı ve zorbalığına rağmen ulusal hareket hızlı bir gelişme gösteriyor. Bu nedenledir ki, sözkonusu sömürgeci devletler büyük bir telaş içindedirler. Onlar, geçmişte olduğu gibi bugün de halkımızın mücadelesine karşı sıkı bir işbirliği içindedirler. Sömürgeci Türk devletinin zorba Bağdat rejimi ile anlaşarak partizan hareketini ezmek amacıyla ordusunu Irak Kürdistanı'na sokması bu işbirliğin hangi boyutlara vardığını gösteriyor.

NATO ve bu saldırgan pakt içinde özellikle ABD emperyalizmi, Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinden büyük ölçüde tedirgindir ve Ortadoğu'daki

çkarlarını sarsacağı endişesiyle, onun ezilmesi için bölgedeki gerici rejimlere, özellikle de sömürgeci Türk devletine büyük destek sağlayor.

Ancak, düşmanın gücü ve azınlığı ne olursa olsun, halkımız kurtuluş mücadelesini zafere ulaştırmakta kararlıdır ve hiç kuşkusuz bunu başaracaktır. Ülkemizi kurtarmak, yoksulluğa ve zulme son vermek, ileri ve insanca bir yaşam kurmak için mücadeleden başka yol yoktur.

Halkımızın kurtuluşu en başta onun öz güçleri ile, bu zorlu mücadelenin gerektirdiği çabayı, özveriyi göstermekle, yurtsever güçler arasında sıkı bir birlik sağlamakla mümkündür. Yurtsever güçlerin birliği, kitleleri mücadele alanına çekmenin ve düşmanın oyunlarını boşa çıkarmanın temel bir koşuludur. Bu amaçla bir araya gelerek TEVGERA RIZGARIYA KURDISTAN'ı oluşturan örgütlerimiz, Kürdistan'ın Türkiye devleti tarafından sömürgeleştirilmiş parçası üzerindeki sömürgeci boyunduruğu kırmayı, ülkeden emperyalizmi kovmayı ve bağımsız demokratik bir cumhuriyeti kurmayı amaç edinmişlerdir.

Örgütlerimizin bugünkü aşamada üzerinde birleştikleri program, ulusal demokratik devrim programıdır. Devrimci ve yurtsever güçlere düşen görev, öncelikle sömürgeci boyunduruğu kırmak, ulusal baskıya ve zulme son vermek, ulusal ekonomi ve kültürü gelişme yoluna sokmak, bununla ve bir toprak devrimi ile Kürdistan'da belirli ölçüde varlığını sürdüren feodal-aşiretçi ekonomik ve toplumsal ilişkileri ve bundan kaynaklanan sömürü ve baskıyı tümüyle tasfiye ederek, toplumu demokratikleştirmektir. Toplumun devrimci dönüşümünün sürdürülmesi için öncelikle ulusal demokratik devrimin başarılmışa gerekir.

Emperyalizmin ve bölgedeki gerici zorba devletlerin çıkarlarına uygun olarak parçalanmış olan Kürdistan'ı bölen sınırlar, ülkemizin coğrafi, ekonomik ve toplumsal birliğini, halkımızın gelişimini engelleyen yapay ve zoraki sınırlardır. Halkımız bu sınırları tanımadı, tanımayacak. Biz, koşulları ve halkın çıkarlarını göz önünde tutarak ülkenin birliği için çaba göstereceğiz.

Sömürgeci ve emperyalist güçlerin ülkemizi gönül rızası ile, kansasız ve savaşız terk etmeyecekleri açıktır. Onlar, bu güne kadar halkımızın ulusal ve demokratik nitelikte her türlü istemine, baskı ve sömürüye karşı her türden tepkisine terör ve zorbalıkla cevap verdiler; bugün de halkımızın direnişini boğmak için ordu ve polis gücünü seferber etmişlerdir. Buna karşı halkımızın da, silahlı mücadele dahil, zora başvurması zorunlu ve meşru hakkıdır. Hatta öylesi bir mücadele olmadan halkımızın kurtuluşunun gerçekleşmeyeceğine inanıyoruz. Devrimci ve yurtsever örgütleri, geniş halk yığınlarını ulusal kurtuluş mücadelesinin büyük özveri ve çaba isteyen bu zor dönemlerine hazırlamak temel görevlerimizdir. TEVGER, zafere ulaşmak için, politik mücadele temel alınarak tüm devrimci demokratik mücadele biçim ve araçlarını, koşullara uygun olarak tek tek veya bir arada, uyumlu biçimde kullanacaktır.

TEVGER, Kürdistan'ın diğer parçalarında halkımızın yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyecek, bu parçalardaki ulusal demokratik güçlerle sıkı dayanışma ve

işbirliği içinde olacak; bu dayanışma ve işbirliğinin koşullara uygun biçimlerini yaratmaya çalışacaktır.

TEVGER, Türkiye demokrasi güçleriyle ortak paydalarda dayanışma ve işbirliği içinde olacak, emperyalizme, faşizme ve sömürgeci burjuvazinin egemenliğine karşı, ayrı bağımsız devlet kurma hakkı dahil Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını içerecek bir ittifak güdecek; bu dayanışma, işbirliği ve ittifak politikasının koşullara uygun biçimini yaratmaya çalışacaktır.

Bu amaçla bir araya gelerek oluşturduğumuz TEVGERA RIZGARIYA KURDISTAN (TEVGER), aşağıdaki temel program hedeflerini benimsemiştir ve bu hedeflere varmak için mücadele eder.

Tevgera Rizgariya Kurdistan, bu ortak mücadele ilkelerini ve ortak amaçları benimseyen tüm yurtsever, devrimci ve demokratik örgütlere, grup ve kişilere açıktır. Halkımızı yüzyıllardır süren boyunduruktan, ülkemizi gerilikten kurtarmak ve insan onuruna yaraşır yeni bir yaşam kurmak için birleşelim. Zafere giden yolu kısaltmak için, halkın derin acılarını ve yoksulluğu bir an önce sona erdirmek için birleşelim.

Kurtuluşumuz birliğe bağlıdır.

Siyasi hedefler:

- Türk sömürgeciliğinin ve yerli işbirlikçilerinin egemenliğine son vermek ve bağımsız Kürdistan Demokratik Cumhuriyeti'ni kurmak;
- Ulusal demokratik güçlerden oluşan geçici demokratik bir hükümet kurmak ve Kürdistan Demokratik Cumhuriyeti'nin anayasasını hazırlamak;
- Yasama yetkisini, genel, eşit, gizli ve tek dereceli seçimle oluşturulan Kürdistan Ulusal Meclisi'ne yürütme yetkisini, bu meclis tarafından kurulan Halk Hükümeti'ne vermek; yargı yetkisini kullanmak üzere bağımsız demokratik yargı organlarını oluşturmak;
- Yerel yöneticilerin seçiminin ve görevlerine son verilmesinin halk tarafından yapılmasını sağlamak;
- 18 yaşını dolduran herkese seçme, 21 yaşını dolduran herkese seçilme hakkını tanımak;
- Herkese düşünce, söz, basın, örgütlenme, toplantı ve gösteri hak ve özgürlüklerini tanımak; ırkçılığı ve faşizmi yasaklamak;
- Kürdistan'daki ulusal azınlıklar (Arap, Ermeni, Çerkez, Süryani ve diğer halklar) üzerindeki her türlü ulusal baskıya son vermek; bunlarla birlikte Türk ve Azeri azınlıklarının ulusal demokratik haklarını güvence altına almak; dil ve kültürlerini özgürce geliştirmeleri için gerekli olanaklar sağlamak; çoğunluk oldukları yerlerde bölgesel özerklik tanımak;
- Dinsel ve mezhepsel her türlü baskı ve ayrıcalığa son vermek; laiklik ilkesine uygun olarak herkese tam bir inanç özgürlüğünü tanımak;

- Kadınlar üzerindeki her türlü baskıya son vermek; kadın ve erkek hak eşitliğini sağlamak;

- Cumhuriyetin ve devrimin kazanımlarını savunma ve koruma görevini, hükümetin yönetimindeki Halk Ordusu'na ve Halk Milisi'ne vermek;

Ekonomik ve sosyal politika:

- Emperyalistlere, sömürgecilere ve yerli işbirlikçilerine ait tüm işletme ve tesisleri; ormanları, madenleri, göl, akarsu ve benzeri doğal zenginlikleri; enerji kaynaklarını; bankaları, sigorta şirketlerini, dış ticareti; radyo-TV, PTT, Demir Yolları, Kara Yolları ve benzeri toplum hayatı bakımından temel önem taşıyan işletmeleri kamulaştırmak;

Ağır sanayii başta olmak üzere ulusal ekonomiyi kurmak ve geliştirmek; küçük sanayii ve ticareti korumak;

Ülke ekonomisi için gerekli olduğu ölçüde, ulusal çıkarlara ve karşılıklı yarara dayalı olarak dış kaynaklardan yararlanmak;

- Bir toprak devrimi ile topraksız ve az topraklı köylülere bedelsiz toprak dağıtmak; devrimden yana çıkan büyük toprak sahiplerinin durumunu göz önüne almak, işbirlikçi toprak sahiplerinin topraklarına ve diğer tüm üretim araçlarına el koymak;

- Kürdistan'da tarım ve hayvancılığın gelişmesi ve modernleşmesi için örnek devlet çiftliklerini kurmak, köylü üreticileri kooperatifler için de örgütlenmeye teşvik etmek, kredi, teknik donanım ve diğer tedbirlerle desteklemek.

Yoksul ve orta köylülerin, küçük esnaf ve zanaatçıların, ortadan kaldırılacak olan devlet kurumlarına, bankalara; toprak ağalarına ve tefecilere olan borçlarını iptal etme; yoksul halk kesimlerinin ağır vergi yüklerini kaldırmak ve tüm çalışanları korumayı esas alan adil bir vergi sistemi getirmek;

- Çalışma hayatının her alanında sekiz saatlik iş gününü geçerli kılmak; tüm çalışanlara genel ve siyasi grevi, toplu sözleşmeyi, işçilerin iş yeri yönetimine katılmasını içeren sendikal haklar tanımak;

Lokavtı yasaklamak;

Eşit işe eşit ücret uygulamasını getirmek;

Kadın ve çocuk emeğini koruyucu önlemler almak;

Tüm sağlık hizmetlerini sosyalleştirmek ve çalışanlar için parasız hale getirmek;

Yaşlı, sakat, dul ve yetimleri devletin bakım ve güvenesi altına almak;

İşsizliği yok etmek için gerekli önlemleri almak;

Halkın konut sorununu çözmek;

Eğitim ve Kültür Politikası:

- Kürtçeyi resmi dil haline getirmek;

- İrkçi şoven asimilasyoncu eğitim sistemine son vermek; ulusal demokratik bir eğitim sistemi kurmak, zorunlu temel eğitimi gerçekleştirmek; gençlerin ve yetişkinlerin eğitimi için köklü tedbirleri almak; eğitimi tümüyle parasız hale getirmek; Kürdistan'da ulusal kültürün, bilim ve teknolojinin gelişip serpilmesi için gerekli önlemleri almak;

Dış Politika:

- Bağımsız ve bağlantısız bir dış politika gütmek; Kürdistan'daki yabancı üsleri kaldırmak;

Emperyalizmin savaş kışkırtıcı politikasına, silahlanma yarışına, sömürgeciliğe, faşizme ve ırk ayrımına ve diğer her türden gericiliğe karşı dünya barış, demokrasi ve sosyalizm güçleri ile, ulusal kurtuluş hareketleriyle dostluk ve dayanışma içinde olmak.

BİR ÖN AÇIKLAMA:

İKİBİN'E DOĞRU Dergisinin 1988 yılının 2. sayısının 23. sayfasında, «KÜRDİSTAN PRESS'İN İDDİASI: TÜRKİYE'DE YASAL BİR KURT PARTİSİ KURULACAK» başlığıyla bir yazı yayımlandı.

Yazının içeriğinden de belli ettiği gibi, bu yazı Kürdistan Press'in yazdıklarına dayanarak yazılmış bir yazı. Kürdistan Press'in bir süreci yanlış değerlendirmesi, dergi de yanlış bulmuş. Bunun devrimci hareket açısından doğuracağı zararları, kitleler içinde yol açacağı bilinç çarpıtması gözönüne alınarak, İBRAHİM GÜÇLÜ arkadaş tarafından, soruna belirli yaklaşımlar gösteren, bir yazı, adı geçen dergiye yazıldı.

Dergi'nin sorumluları, yazının tümünü yayınlamayıp, yazıyı bir haber haline getirerek, yayınladılar. Bu da, yazının içeriğinde farklı bir durumun ortaya çıkmasına sebep oldu. Bunun bir olumsuzluk olduğu, dergi sorumlularına iletildi.

K. Kürdistan'da birlik sürecinin yoğunluk kazandığı bir dönemde, bu yazının tümüyle yayınlanmasını, birlik sürecinin siyasal-örgütsel ortak örgütleme boyutunun belirli bir açıklığa kavuşması için yararlı gördük.

EMEKCİLERİN VE SOSYALİSTLERİN**HER ZAMANDAN DAHA FAZLA DOĞRULARA****İHTİYACI VARDIR!**

Türkiye devrimci hareketi, Cumhuriyet Döneminde, birçok badireler atlatmış, darbeler yemiş ve yenilgiler geçirmiştir. En son badire, 12 Eylül 1980'lerden sonra yaşandı. Devrimci hareket, büyük bir saldırıya uğradı; sahip olduğu bütün mevzileri, araç-gereçleri terketmesi için zorlandı, sol partiler kapatıldı, demokratik gençlik örgütleri ve sendikalar tasfiye edildi; sol ve devrimci, yüzbinlerce unsur, tutuklandı, işkenceye tabi tutuldu, sakat bırakıldı, öldürüldü ve büyük cezalara çarptırıldı. Bugün de, acılar ve sızılar son bulmuş, dinmiş değil: ağırlaşmış haliyle devam ediyor.

12 Eylül'le, devrimci hareketin sahip olduğu mevziler ve örgütlerin tasfiyesinin ötesinde; demokratik olan tüm unsurlar, burjuva demokratik toplumun vazgeçilmez unsurlarından olan burjuva partileri bile yasaklandı, parlamento da kapatıldı; 1960 anayasası ortadan kaldırılarak, yasallık son buldu. Özcesi: bir bütün olarak sivilizasyon yok edilerek, toplum militarize edildi. Askeri rejim, toplumu yeni baştan organize etmeye başladı. Başarılı olduğundan da, herkes birleşiyor. Bu statükonun değiştirilmesi gibi, zor ve çetin bir görevle karşı karşıya olduğumuz tartışmasızdır. Bu değişikliğin ve dönüşümün gerçekleştirilmesi için de; nesnel gelişmeler, devrimci-sosyalist alternatifin önüne olanaklar sermiş durumda. Devrimci alternatif, bu olanakları kullanmak, durumu emekçilerden yana değiştirmek için, yeniden, araç-gereçlerini yaratmaya, örgütlenmelerini gerçekleştirmeye çalışıyor..

Cumhuriyet döneminde, devrimci hareketin yenilgilerle uğramasında, öncülerinin, önderliğinin, payının büyük olduğu görülmelidir. 12 Eylül yenilgisinde ve devrimci hareketin parçalara bölünmesinde; 12 Eylül öncesi yanlışla-

rimızın, önderliğin esastaki hatalarının payının büyük olduğu da bilinmekte. Bu hatalar ve yanlışlarımız: anlayışlarımızda, kullandığımız metodlarda, eylem çizgimizde ve halkla olan ilişkilerimizde somutça ortaya çıkıyordu. Bunun sonucudur ki; mevcut parçalanmışlığı ortadan kaldırmak, bütün halkçı-demokratik güçlerin birleşmesini, merkezi güç temerküzünü sağlayamadık. Emekçi halk kitleleriyle bütünleşemedik. Halkın tüm kesimlerine öncülük edebilecek, demokratik merkezîyetçi işleyişi üretken kapsamda hayata geçirebilen, haklara saygılı bir örgütlenme sağlayamadık. Bu eksikliklerin ve yanlışların farkına, 12 Eylül sonrasında varanların, önemli bir kesimi oluşturduğu da ortada. Bu kesim, geçmişin değerlendirmesini yaparak, o yanlışlardan kurtulunması için, adımlar atmaya çalışmakta. Bunun yansımalarına da her alanda rastlanılmakta. Ama, eski sakat anlayışlarında, metodlarında ve sakat eylem çizgilerinin devamında ısrarlı olanlarda var..

Sosyalist mücadele ve toplumun değiştirilmesi gerçeği, kapsamlı bir olaydır. Çok boyutluluğu ifade eder. Bu çok boyutluluğun içinde; yeni bir kültürün yaratılması; burjuvazinin yalana ve demagojiye, kitlelerin yozlaştırılmasına dayanan ideolojik-kültürel yapısına karşı, yeni bir yapılanmanın ve yeni bir insan tipinin yaratılması, temel bir boyutu oluşturmaktadır. Geçmişte, bu konuda, önemli hataların yapıldığını düşünüyorum. Farkına varılmadan, gurup-örgüt çıkarlarının güdücülüğünde, doğruların kitlelere aktarılmasında gerekli titizlik gösterilmedi. Çoğu zamanlarda, olaylar, olduğundan başka, yığınlara gösterildi. Hatta, «devrimci hareketin çıkarları» ve onun ötesinde, «örgüt çıkarları»nın gölgesine sığınarak, yalan söylemeyi, doğruları kitlelere götürmemeyi yöntem ve anlayış olarak benimseyen çevreler, örgütler oldu. Bu tutu-

mun, bilimsel sosyalizmle yakından uzaktan bir ilgisi olmadığı gibi; sosyalist harekete kesinlikle zarar veren; bilmeden, emekçi halkın çıkarlarını burjuvaziye peşkes çeken bir tutum olduğu da ortada: Yaşananlar, ortaya çıkanlar, bunu, yalın bir şekilde bize gösterdi. Bu anlayışta olanların, makyavelist olmaları da kaçınılmazdır. Makyavelist olduğu zaman da, tespit edilen «hedefe» (ki, o hedefin emekçi halkın çıkarlarını temsil eden yüce bir hedef olmadığı da ortada) varmak için, bütün yöntemleri ve araçları (meşru olan, olmayan), kullanmak, mübah hale gelir. Makyavelizm, burjuva değerlerle, emekçi değerler arasındaki ayırım çizgilerini ortadan kaldırır..

Bulduğumuz aşamada: bunlardan kurtulmak, bunları aşmak gerektiğini belirtmeye bile gerek yok. Ama, ne yazık ki, bazı siyasi çevreler ve örgütler, bilinç çarpıtmasından medet ummaktadırlar. Onun içinde, olayları çarpıtmak, gerçekleri bulandırmak ve gizlemek için, ellerinden geleni yapıyorlar. Onların, tavırlarından vazgeçmeleri için; uygun etkin yöntemlerle mücadelenin geliştirilmesi gerekir.

İKİBİN'E DOĞRU, 1988 yılının 2. sayısının 23. sayfasında, «Kürdistan Press'in iddiası: TÜRKİYE'DE YASAL BİR KÜRT PARTİSİ KURULACAK» başlığıyla kısa bir yazı yazdı. Yazının başlığı ve içeriği incelendiği zaman, Kürdistan Press'in bilgilerine dayanarak doğru sonuçlara vardığı görülür. Bir şey hariç: Kürdistan Press kurulacak partinin «yasal kürt partisi» olacağını açıkça belirtmiyor. Ama, kafa karışıklığının ürünü olan, kastlılığında işin içine karıştığı o yazı, kritiğe tabi tutulduğunda, mantık incelendiğinde: İKİBİN'E DOĞRU dergisinin vardığı sonuca, varmamak mümkün değildir.

İKİBİN'E DOĞRU Dergisinin, ismi geçen gazeteye dayanarak verdiği haberin, yığınlar açısından yanıltıcı olduğunu düşünüyorum.

Ayrıca, önemli görevler yüklenen, yığınların kulak verdiği bir derginin yanlışlar yapmasına da gönlümün elvermediğini belirtmek istiyorum. Bunun için de, bu yazıyı kaleme aldım.

BİRİNCİ emperyalist dünya savaşından sonra, bölgemiz Ortadoğu, sömürgeci devletlerin çekilmesinden sonra, yeni bir statüye kavuşturuldu. Bu statükonun tayin edilmesinde, ülkelerin ve halkların parçalanması, temel oldu. Çünkü, parçalanmış halkların, birleşik nitelikte ulusal kurtuluş hareketlerini geliştirmelerinin daha zor olduğu da biliniyordu. Diğer yandan, sömürgeci devletlerin ekonomik-siyasal daha kapsamlı çıkarları da bunu emrediyordu. Bu halde, «böl ve yönet siyaseti» kolaylıkla hayata geçirilebilirdi. Sonuçta da, bölgede emperyalist güçlere ve onların işbirlikçilerine karşı, birleşik ulusal kurtuluş hareketleri, istenilen boyutlarda gerçekleştirilemedi. Emperyalist devletler, «böl ve yönet siyasetinin» sonucu olarak, yeni sömürgecilik planlarıyla, kendi çıkarlarını, günümüze kadar ustaca korudular.

ORTADOĞU'DA statüko tayin edildiği zaman, Kürt halkının durumu da önemli ve tayin edici unsurlardan biri oldu. 1639'lar da ikiye bölünmüş olan Kürtlerin ülkesi, o tarihlerden sonra; özellikle de Osmanlı İmparatorluğunun egemenliği altındaki bölümde, Lozan Antlaşmasıyla, çok parçalı bir hale geldi. O günden bu yana, merkezi otoriteler tarafından, o statükonun değiştirilmemesi için

büyük çabalar sarfediliyor, kanlar dökülüyor, anaların gözyaşları seller gibi akıyor. Gerçeğin diğer yönü de; Kürt halkı, bu statükonun değiştirilmesi, ulusal haklarına kavuşması, kendi kaderini kendi eline alması, özgür dünya ulusları arasında yerini alması için, mücadeleler geliştiriyor. Bu mücadeleler, istenilen sonuçları elde edebilmiş değil. 1946'larda Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin kurulması, 11 Mart 1970'de Irak'ta otonominin kazanılması: Statükonun değiştirilmesi için yeterli olmadı. Otonomi ve Cumhuriyet'te kısa bir zaman içinde yenilgiye uğratılarak, mevcut statüko, olduğu gibi korundu. (Zaten her iki olguda, statükoda köklü değişiklik yapabilecek kapasite ve çaptaki olaylarda değildi). Günümüzde de, gerek ABD ve gerekse Batı Avrupa ülkeleri, kendi ekonomik-siyasal çıkarlarına göre, statükonunun devam etmesini, esaslı değişiklikler olmadan, istiyorlar. Tabi ki, Sovyetler Birliği'nde bu statükodan dolayı memnun değil. ABD, bu statüko içinde, S.Birliğine karşı rahatlıkla planlarını hayata geçirebiliyor. Fakat, S.Birliği de bu statükonun değiştirilmesi için aktif bir politika da işletmiyor ya da işletmiyor. Ayrıca, dünyadaki güçler dengeside, «el-mecbur» kılmış durumda.

GÜNÜMÜZ DE, İran ve Irak'ta, Kürt halkının mücadelesi, silahlı mücadele aşamasını yaşıyor. Elbetteki, bu aşamaya gelmesi için, aşması gerekli olan bütün mücadele aşamalarını yaşamış değil. Bu her iki alanda da, Kürt halkının mücadelesi: o ülkelerde demokrasi ve Kürdistan'da otonomiye amaçlıyorlar. Ama, giderek, şartlar, merkezi otoritelerin tutumları; kardeş halkların mücadelesinin bulunduğu aşama; kürt halkında, bağımsız devlet olma eğilimlerini geliştiriyor. Suriye'de kürt halkı, birden fazla örgütlenmeye sahip. Bu örgütler, idari ve kültürel özerkliğe kavuşmak için, politik mücadele geliştiriyorlar, örgütlenmeye ağırlık veriyorlar. Bunun içinde: Arap halkı ile yakın ilişkiler içinde olmaya çalışıyorlar. Onların örgütleriyle ittifaklar geliştiriyorlar. Anti-emperyalist (daha doğrusu anti-amerikancı) bir siyaset izlemekte olan merkezi otorite ile, doğrudan bir çatışma içine girmek istemiyorlar. Hatta, merkezi otorite ile ortak paydaların yaratılması için uğraş gösteriyorlar. Merkezi Otorite, böyle bir çabayı görmemezlikten geliyor. Bir yandan da, kürt halkının varlığını doğrudan redetmiyor, saldırmıyor. Türkiye'de kürt halkının, kendi kaderini kendi eline almak, ulusal demokratik haklarını elde etmek için, çok örgütlülüğün sözkonusu olduğu, siyasi mücadelenin temel alındığı da bilinmekte..

Bu gerçeklikler, Kürt sorununu, dünya çapında güncel kılmış durumda. Dünyanın dört bir yanında, şu veya bu yönüyle, Kürt sorunu tartışılıyor. Aynı zamanda, Kürt sorunuyla direkt ilişkili olan ülkelerde de, boyutlu tartışmalar sözkonusu. Kürt sorununun tartışılmasının en tabu olduğu ülkelerden biri (ki, sosyalistler bunun dışında) Türkiye olmasına, en şiddetli baskı koşulları yaşanmış olmasına rağmen; burjuva çevreleri ve bazı ideologları bile, sorunu tartışma gündemine getirdiler. Sorunun belirli bir siyasi çözüme kavuşması için, devletin, geleneksel politikasından, nisbi de olsa, belirli değişikliklerin yapılmasını önerdiler. Bugünde bu tartışma devam ediyor.

BATI AVRUPA ÜLKELERİ, Sovyetler Birliği'nden nitelik, düzey olarak tümünden rahatsız. Onun içinde, S. Birliği'nin bölgemizde ve Kürt bölgesinde etkin olmasını; bölgemizin, Kürt bölgesinin, onların nüfuz alanı içine girmesini istemiyor. Bunun yanında, Amerika'nın sürdür-

düğü siyasetleri de kendince tasvib etmiyor, sert buluyor. Bunun sonucu ve ayrıca kendi normlarının (ki, ileri sürdükleri en önemli normları, demokrasi normlarıdır) bölgeimizde egemen hale getirilmesi için, Kürt sorununu; bölgede ve sorunu direkt ilgilendiren ülkelerin bünyelerinde belirli bir çözüme vardırarak istiyorlar. Siyasetleri şöyle özetlenebilir: Bir Kürt bölgesi tanınmalıdır. Kürt halkı, ulusal demokratik temel bazı haklarına kavuşturulmalıdır. Kürt unsuru da, ülke siyasetlerinin tayininde, bir unsur olarak, hesaba katılmalıdır. Özcesi, en gelişkin ve geliştirilmiş haliyle, Kürt halkının yaşadığı dört devletin sınırları içinde Kürt halkının otonomiye kavuşturulmasını istiyorlar.

ABD'de, özellikle, T.C'nin sürdürdüğü geleneksel politikadan rahatsız görünüyor. Bu siyasetin, statükonun değişikliğine kaynak olacağını; bu statüko değişikliğinin, kesinkes kendi aleyhlerine, S. Birliği'nin lehine olacağını düşünmektedir. Bunun içinde, siyasetin yumuşatılarak, Kürtlerin belirli ulusal haklara kavuşturulmasını ister görünmekte. Bu anlayışları, NATO raporuna ve Senatonun T.C'ye sorduğu sorulara da yansdı.

BÜTÜN BUNLAR, Türkiye'de, bu güçler ve T.C merkezi otoritesi tarafından, Kürt işbirlikçileri ya da işbirlikçi olmayanlarına "yasal kürt partisinin" kurulmasına mücadele edeceği, böyle bir partinin kurulmasını istedikleri, T.C'den talep ettikleri anlamı taşımıyor. Ama, Komünist Partisi'nin yasal kurulmasını talep etmekte, bu konuda zorlamalar yaptıkları da bilinmekte. Ayrıca, bu güçlerden herhangi biri, bugüne dek böyle bir öneri ileri sürmüş, açık beyanlarda bulunmuş da değil. Bunun tehlikeli bir iş olduğunu da biliyorlar. Nesnel koşullar ve uzun bir tarihi süreçte oluşan subjektif koşullar, böyle bir atılımın ya da oluşumun: çorap söküğü sonuçlara yolaçacağını biliyorlar. Öyleyse hayali tezler üretmeye gerek yok. Elbetteki hayali tezler üretmekte de insanlar özgürdür. Bu hayali tezlerin, halkın mücadelesine zarar vereceği, bilinç bulanıklığına yol açacağı da bilinmelidir.

BU SORUNU açığa çıkardıktan sonra, «yeni partileşme» ya da «yeni örgütlenme» sorunu üzerinde durmak istiyorum.

TÜRKİYE'de Kürt hareketi, 1940'lardan sonra, Türk halk hareketiyle, 1967'lere kadar iç-içe gelişen bir olgu

oldu. O tarihten sonra, Kürt hareketi bağımsız örgütlenmeye yöneldi. Bu tarihlerde gerçekleşen örgütlenme, milliyetçi bir örgütlenmeydi. Sol unsurlar, bu örgütlenmenin dışında kaldılar. Esas olarak, 1970'lere kadar ortak süreç, iç-içelik, güçlü bir özellik taşıdı. Ama, yığınla nedene, devrimci basında da tartışılan ve tartışılmayan nedenlere bağlı olarak, ortak süreç farklılaştı, birbirinden organikçe ayrıldı. 1970'lerden sonra, kürt hareketi tam anlamıyla bağımsız bir örgütlenme, yeniden şahsiyet bulma, kimlik kazanma ve buna bağlı olarak, çok örgütlülük sürecini yaşadı. Bu olgu, 12 Eylül'e kadar değişmedi, hatta arttı. 12 Eylül'den sonra da, parçalanmışlık nicelik ve nitelik olarak derinleşti, fazlaladı, tam da bir kadastro oluşturdu. Beklenen: birleşik, merkezi güçlü bir halk örgütlenmesinin ortaya çıkması olmasına rağmen, tersi oldu. Üstelik ayrılıklar, sosyalizmi benimseyen, o düşünceden derinden etkilenenler arasında oluyordu, oluyor. Bunun hayra alamet olmadığını düşünüyorum. Tıpkı, Türkiye'de de olduğu gibi. Öyleyse, bunun nedenlerini saptamak gerekir. Birçok çevre, örgüt ve siyasi kadro, bunun arayışı, saptaması içindedir. Bu arayış ve araştırmalar sonucunda, birçok neden ortaya çıkarılmış durumda. Doğal olarak bu nedenlerin ortadan kaldırılması ile, parçalanmışlık asgariye indirilebilir. Bunun içinde, aynı hedefe aynı dünya görüşü ile varmak isteyen siyasal örgüt, parti ve kadroların bir örgütlenme de merkezleşmeleri, enerjilerini birleştirmeleri gerekir. Böyle bir örgütlenmenin, açmazlarımızı aşabileceği, parçalanmışlığı ortada kaldıracabileceği, öncülük görevini yerine getireceği, halk yığınlarıyla bütünleşebileceği; gerekli ittifakları ve örgütlenme biçimlerini gerçekleştirebileceği; günün koşullarına uygun mücadele biçimlerini etkin bir biçimde hayata geçirebilecekleri gerçeği de görülebilir bir durumdur. Sözün kısası, Türkiye'de «birleşik örgüt ya da parti» denilen olay; gelişim, oluşum ve dönüşüm gerçekliği içinde; verili durumu da hesap eden, muhtemel gelişmeleri ve potansiyel birikimlerini değerlendirme dışı tutmayan ve katan bir süreçle yaratılmak istenmektedir.

BİRİLERİ buna karşıdır. Karşı olmak, onların da hakkıdır! Ama, karşı olduğumuz şeyi de, doğru biçimde- özde kavramak, anlatmak durumunda olduğumuzu bilmeliyiz. Gelişmeleri, dışımızdaki nedenlerle izah etme, halk hareketine yarardan çok, zarar getirir.

SOSYALİZAN

POTANSİYELİN MERKEZİ

BİR ÖRGÜTTE

BİRLEŞTİRİLMESİ,

GÜNCELLİĞİNİ KORUYOR.

12 Eylül sonrasında, ulusal demokratik hareket ve örgütlerde, yoğun bir parçalanma ve bölünme süreci yaşandı. Bu bölünme ve parçalanma sürecinin ortaya çıkması, çoğu kadrolarda umutsuzluğa yol açtı, onların örgütlerden uzaklaşmasına, yeni çalışma alanlarına yönelmesine yol açtı. Bundan daha olumsuz olanı, çoğu kadrolar, bir bekleyişe sürüklendiler. Gelişmeleri uzaktan izleyerek, o gelişmelerde belirleyici olma görevlerini unuttur duruma geldiler. Bunun da, parçalanma ve bölünme kadar olumsuz bir olgu olduğunu belirtmeye bile gerek yoktur.

Bu yoğun parçalanma ve bölünme sürecinin imdadına; ulusal demokratik potansiyelin, güçlerin birleştirilmesi; sosyalizan eğilimlerin tek bir merkezi örgütlenmede birleşmeleri süreci, yoğun çabası yetti. 12 Eylül sonrasında, ulusal demokratik güçlerin birleştirilmesi çabaları yoğunlaştı. HEVKARİ ile başlayan ve başarıya ulaşmayan birlik çabası, yığınlığa yol açmadı. Bu çalışmaların içinde olan güçler başta olmak üzere, bütün ulusal demokratik güçler, gelişmeleri değerlendirip, birlik sürecini güçlendirici sonuçlar çıkarmaya çalıştılar. Bu gayret ve istekli çalışma, sonuçta, TEVGER sürecinin gelişmesine yol açtı. Günümüzde TEVGER'in kuruluşu, şüphesiz ki, Kuzey Kürdistan'da önemli bir örgütsel adımdır. Bugün, ulusal demokratik güçlerin tümü, TEVGER içinde yer almaktadırlar. Fakat, TEVGER'in programı ve tüzüğü, felsefesi: bütün ulusal demokratik güçlerin içinde yer almasına elverişlidir. Bunun içinde, hem TEVGER içindeki örgütler ve hem dışındaki örgütler, birliğin genişlemesi, varolan sorunların çözümlenmesi için, fedakarca çalışma yürütmelidirler. Biz o inançtayız ki, bu çabaların geliştirilmesi için şartları olgunlaştırmak mümkün olduğu gibi, hayli elverişli şartlar da sözkonusudur..

Kuzey Kürdistan'da birlik sürecinin bir yönü, bir boyutu, TEVGER çalışması ile belirli bir açıklık kazanmaya yüz tutmuştur. Önümüzdeki günlerde de, bu boyuta ilişkin sorunlar birbir çözümlene sürecine gireceklerdir. Ama, birlik sürecinin diğer yönü: Sosyalizan güçlerin merkezi bir örgütte birleştirilmesi sorunu, aciliyetini koruduğu gibi, çözümlenmesi gereken bir sorun olarak gündemimizde durmaktadır. Bu gündemin çözümlenmesi için, belirli çalışmaların ve uğraşların olduğu gerçeği de ortadadır. Biz de, YSK olarak, bu çabanın bir ögesi ve bu gündemin çözümlenmesinde görevleri olan unsurlardan biri durumundayız. Uzun bir zamandır da, bu gündemi sa-

hiplenerek, çözümlene uğraşısı içindeyiz. Bu uğraşımızın bir boyutunu da, dün içinde bulunduğumuz, belirli bir aşamada yollarımızın ayrıldığı siyasal yapılanma olan Ala Rızgari'nin birleştirilmesi, sorunlarının çözümlenmesi oluşturmıştır.

Başından beri, Ala Rızgari'nin sorunlarının çözümlenmesi için ısrarlı olduk; bunu, sorumluluğumuzun bir gereği olduğunu açıkça ilan ettik. Bunun içinde, tüm eski yol arkadaşlarımıza, belirli aşamalarda çağrılar yaptık. Bu çağrılarımız ciddi bir yanıt almadı. Yanıt alamazdı da. Çünkü, çoğu eski yol arkadaşımız, bunun ciddiyetini kavramaktan uzaktı. Bir kısmı da, belirli bir çıkış yolu önermemesine rağmen, önerilen çıkış yollarına karşıda kayıtsız kalıyordu... Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki siyasal gelişmenin kazandığı ivme, herkesi etkilediği gibi, bizim eski yol arkadaşlarımızı da etkiledi. Fakat, etkileme geç geldi. 1987 yılının sonlarına doğru, ALA RIZGARI'nin birliği sorunu, genel planda, arkadaşlar arasında tartışılan bir sorun haline geldi. Dolayısıyla, bu sorunu tartışanların, somut önermelerde de bulunmaları gerekirdi. Ne yazık ki, ortada somut ve belirgin bir önerme görünmüyordu. Bu aşamada, S.Keya arkadaşımız, Ala Rızgari'nin MK üyesi olarak, sorunların içinde olan, yaşayan ve yakında bilen bir unsur olarak, soruna ilişkin önermelerini, «GENEL BİRLİK SORUNU ve ALA RIZGARI» başlıklı bir yazı ile tüm eski yol arkadaşlarımıza sundu.

Bu yazısında, tüm arkadaşların da, kendi önermelerini yazılı bir biçimde birbirlerine sunmalarını talep etti. Buna rağmen, hiçbir arkadaştan ses çıkmadı. Ancak ve ancak, bir dönem sonra, Ala Rızgari'yi hukuken temsil eden arkadaşlarla, "Berbang a Kurdistan" çevresindeki arkadaşların birlikleri gündemleşti. Bu çalışmaya ilişkin olarak, hiçbir zaman, bir açıklamada bulunulmadı. Bu birliğin gerçekleşmesinden sonra, belirli çevrelere çağrı yapılacak tekrarlanıp duruldu. Bu mantığın yanlış olduğu ve izlenilen yöntemin sonuç alıcı olmadığı; bizim tarafımızdan, sürekli vurgulandı. Ama, arkadaşlar yollarına devam ettiler. Belirli bir noktada, "Berbang a Kurdistan" çevresinin, Ala Rızgari'ye üye olmak için başvurduklarını ve bu çerçevede kabul edildikleri SÖZLÜ olarak açıklandı. Ne yazık ki, bütün bu söylenenlere rağmen, birlik başarıya ulaşmadı. Taraflar hiçbir açıklamada da bulunmadılar.. Birlik mantıklarının doğal sonucu, izledikleri yöntemin bir sentezi olarak; olumsuz, devrimci metodlarla izahı mümkün olmayan bir biçimde «kopuştular». Olumlu bir şey olmadığını söylüyoruz. Böyle olacağını da bekliyorduk. Çünkü, her iki tarafta geçmişi değerlendirme dışı tutarak, yapılan, yaptıkları yanlışları, eksiklikleri görmeden, «iş pişirmeye» çalışıyorlardı. Bu da mümkün değildi..

Bu iki tarafın birlik çalışmalarının devam ettiği dönemde, tüm eski yol arkadaşlarımıza sunulan yazıyı kamuoyuna açıklamayı yararlı görmedik. Geline aşamada, bazı sorunların açığa çıkması; bazı arkadaşlarımızın, kamuoyunun sorduğu sorulara yanıt bulunabilmesi için; yazıyı yayınlamayı bir görev kabul ediyoruz.

Bu yazının yayınlanmasından sonra da, eski yol arkadaşlarımızın, Ala Rızgari'nin birliği sorununu, Kürdistan'daki sosyalizan devrimci-demokrat güçlerin genel birliği sorunundan soyutlamadan ele alacaklarını, bu sürecin emrettiği görevleri sorumluca yükleneceklerini umut ediyoruz.

GENEL BİRLİK SORUNU

VE

ALA RIZGARI

S. KEYA

KUZEY Kürdistan'da Ulusal Demokratik Hareket, bir olguya dönüşmüş durumda. 1970'ler öncesinde, teorik olarak kabul edilen bu olgu, günümüzde BELİRLİ madde ölçüleriyle açığa çıkmış; varlık olarak, dostun ve düşmanın kulağına, gözüne ve tüm duyularına hitab etmektedir. Bu konuda bir belirsizlik söz konusu değil. T.C için, hiçbir zaman, bir olgu olarak görülmeyen Kürt ulusu ve mücadelesi, bu dönemde farklılaşma göstermeye başlamıştır: Devletin has koruyucusu, kurucusu olan; sömürgeci politikanın örülüp, geliştirilmesinde en önde, sistemli bir biçimde uğraş veren çevreler, kurumlar ve unsurlar: Kürt ulusu ve canlı varlık olarak, ulusumuzun değişik yönlerdeki evrimleşme, gelişme ve değişmesini itiraf etmekte. «Kürt sorunu» yada «Azınlık Sorunu» dedikleri SORUNUMUZU çözmek için, alternatif önermelerde bulunmaktalar ve politikalar üretmektedirler. Özellikle bu uğraş, açık olmayan, gizli ve kapalı bir çerçevede yapıldığı, basın-yayın organlarına yansıyan ve çeşitliyle daha iyi bir görülmekte. Zaten, T.C'nin geleneksel tutucu ve ırkçı politikası da bunu zorunlu kılmakta. Çözüm önerisi için insanları böyle bir davranışa zorlamaktadır. Başkası da, bugünkü düzeyde beklenilemez: Hayalci ve iradeci olmamak gerekir.

BU ÇÖZÜM önermelerinde, Kürt ulusunun yararına olan yönler çok zayıf; korkuyu, kişisel ve politik hesap endişelerini öne çıkarmakta. Kürt ulusunun sorunlarının çözümü, gerçek çözümü: Kürt ulusunun kendiliğinden kaderini tayin etmesiyle, kaderini eline alması mümkündür. Bilindiği gibi, bu demokratik bir taleptir. Toplumun demokratikleşmesinin asli, vazgeçilmez, tayin edici unsurlarından biridir. Bu ölçüde de, demokratik ve çağdaş metod, anlayış, ideolojik-politik, kültürel ve felsefik bir nitelikte, Kürt ulusu kaderini gerçek anlamda eline alıp: Toplumun dönüşümü, değişmesi, sınıfsız-sömürsüz yapılanma koşulları hazırlanmış olabilir. Dedğimiz çevrelerin bu anlamda sorunu ele almalarının olanaksızlığını belirttik. Tabii ki, bu durum, sadece o geleneksel politikanın yaratıcısı olanlar için değil; Türkiye'de sosyalist alternatif, bu karakterden bir bütün olarak uzaktır, parçaları olarak bu karakteri taşımaktadır. Aynı şekilde, Kürt ulusal güçlerinin bir kısmı, özellikle de (.....) Apoculuk, çağdaşlık, demokratiklikten uzak yapılanmadır. Halkımıza uzun vade de karanlık bir gelecek vaat etmektedirler. Apoculuk, egemen sınıfların karması diktatör bir devleti kitleye sunmakta. Bugünden bu diktatörlüğün anlayışını, davranış biçimini ve kurumlarını oluşturmakta. Bu karakteriyle, halk düşmanlığına tekabül edecek devrimci, yurtsever unsurları kendi örgütünde ve dışarıda katletmekte. Halk kitlelerini, çocuk-çocuk, yaşlı-ihtiyar, kadın-erkek demeden öldürmekte. Kendiliğince besleyen, kendis-

ine gıda olan diktatörlüklerle (İran, Suriye) bağımlı bir ilişki geliştirmekte. Egemen ulus devrimci güçlerine düşmanlık etmekte. T.C'nin kullanabildiği ve yine T.C'nin karşı devrimci tasfiye eylemlerine hizmet edecek ortam hazırlamakta.

YENİDEN konumuzun başına dönersek: Kürt Ulusal Demokratik Hareketinin bir olgu olması, K. Kürdistan'la sınırlı değildir. Bütün Kürdistanı, tüm parçaları kapsayan bir olgudur. Ortadoğu bölgesinde: politik, jeopolitik anlamda önemli olan dört devleti ilgilendirdiği için, bir bölge sorunu olma anlamında da, olgusal bir boyuta sahip. Nüfus olarak, 25 milyon'a yakınlığı ile, önemli bir insan potansiyelini oluşturmaktadır. Denilen bilir ki, Kürdistan, yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla da bölgenin en zengin ülkelerinden biri olması dolayısıyla, irili-ufaklı tüm emperyalist, sömürgeci devletlerin dikkatini çeken de bir ülke. Hele ki, bir ülkede, kesintisiz bir şekilde, HAKLI hedefler için sıkılan silah sesleri geliyor; halk, her türlü baskıya, sömürüye reva görülmüyor ve katlediliyorsa, dikkat çeken bir ülke ve olgu olur.

BU OLGUSAL gerçeklik, insanı ferahlatan ve rahatlatan bir olgusal gerçeklik. Aynı olgunun, diğer bir yönü var. Tıpkı, madalyonun diğer yüzü gibi. Madalyonun o yüzü, iç açıcı değil. Acı bir gerçekliği ifade ediyor. Karmaşık bir tabloyu simgeliyor. Bu karmaşık tablonun içinde, en acı boyut, en çekilmez ve uykuları kaçırıcı boyut: Ulusal Demokratik Hareketin parçalanmışlığı, dağılıklığı, merkezi bir otoriteye sahip olmaması ve çağdaş düzeyde bir seviyenin yaratılmaması; ilkelik, gelenekçilik. Bütün bunlara tuzbiber olan iç düşmanlık ve kardeş kavgası..

ELBETTE bir «bütünlük» ifade eden Ulusal Demokratik Hareketin bu gerçekliğinin içinde, «bir bölme» sayılabilen, çağın karakteri olarak belirleyici «bir bölme» ifade eden, çağdaş devrimci demokrat ve sosyalist yöneliş hareketin durumu, daha da bir içler acısı. Ulusal planda sorun ele alındığı zaman, Kürdistan'da, egemen sınıfların güdücülüğünde sürdürülen ulusal hareket daha örgütlü, daha derli toplu ve sınıf kardeşleri olan örgüt ve ülkelerle daha sistematik ilişkiler içindeler: Günümüzde, bütün olumsuzlukların baba-analığını da bunlar yapıyor demek yanlış olmaz.

BU OLGUSAL gerçekliğin Kürdistan geneliyle çerçevesiz, geniş bir boyutu var. Ama ben, K. Kürdistan boyutunda bu sorunu analiz ederek; K. Kürdistan ulusal demokratik hareketi geneli içinde ALA RIZGARI olgusunu, dünü ve bugünü üzerinde durmaya çalışacağım. Takdir edilir ki, bir makale boyutunda, yeterli genişlik ve derinlikte bunu gerçekleştirebilmek olanaksız.

HER toplumun ve halkın uzun yaşam sürecinde, yol ayrımları ve belirli karakteristikleriyle ayırdedilebilen dönemler vardır. Materyalist tarih anlayışı, bu yol ayrımlarını ve dönemleri atlayarak, ulusal-sosyal kurtuluş, yeniden yaşamı organize etme sorunlarını ele alıp, sonuçlara varmaz. Böyle olursa, bir halkın tarihi, yaşam süreci dipsiz kuyuya benzetilmek zorunda kalır. Deney, bilgi birikimi sağlanamaz; niceliksel değişme ve evrimleşme süreci görülemez. Toplumsal değişim açısından, deney aktarımı gerçekleşemez. Onun için, bakımımızda ve yaklaşımlarımızda, yol ayrımları, dönemler önem taşımaktadır, taşıyacaktır.

KÜRDİSTAN TOPLUMU ve Kürt halkı da, çetin yol ayrımlarını yaşamış; karanlık, baskıcı, diktatoryal ve jenosid dönemlerinden geçmiştir. Denilebilir ki, Kürdistanın yapısal-siyasal karakterinden dolayı: halkımızın refah, rahatlık içinde geçirdiği bir dönem sözkonusu olmamıştır. Bu anlamıyla, **12 EYLÜL DÖNEMİ** de, halkımızın ve onun yurtsever devrimci, sol güçleri açısından da acılı bir dönem, birçok gerçeği açığa çıkarıp, tescil eden bir yolayrımı oldu.

1974'lerden sonra, örgütsel-siyasal düzeyde yükselen, belirli bir zaman sonra inişe geçen, gerileyen Ulusal Demokratik Mücadelemiz, 12 Eylül askeri darbesiyle, büyük darbe yedi, yenildi. Ulusal Demokratik Mücadelemiz, çağdaş anlamda gelişkin, duyan-hisseden, tehlikelere karşı atılım yapacak bir örgütlenmeden yoksun olduğu için, düzenli bir geri çekiliş sağlanamadı: «geri adım atma, yeniden hareketi toparlama, organize etme ve ileriye atılma olduğu gibi bir bilinç kapasitesinin oluşmadığı açığa çıktı.

KUZEY KÜRDİSTAN DA, bir bütün olarak Ulusal Demokratik Mücadele yenildi. Ulusal Demokratik Hareketin homojen bir yapı taşımadığı da bir gerçektir: Hareket, parçalı ve bölmeli bir bütünü ifade ediyordu. Bu parçalılık ve bölmelilik, mekanik bir yapıyı değil, organik bir yapıyı tanımlıyordu. İdeolojik, siyasi, kültürel ve sınıfsal bir karakter taşıyordu.

ULUSAL demokratik hareket parçalı ve bölmeli bütünlüğü içinde iki ana bölme sözkonusuydu. Bir bölme, geleneksel milliyetçiliği içine alıyordu. Yurtsever egemen güçlerin eylemliliğine, aksiyonuna, ideolojik-politik, örgütsel, ve kültürel karakterine tekabül ediyordu. Diğer bir bölme, yurtsever devrimci-demokrat, sosyalizm yönelişini tanımlıyordu. Bu bölme, niceliksel bir gelişmeyi gösterdiği gibi, gelişmenin ağır basan yanını, tablo da yükselen yönü gösteriyordu. Bu bölme, sosyalizmden derinden etkilenme içindeydi. Emekçilerin ulusal-sınıfsal çıkarlarının, taleplerini öne çıkarıp, ağırlık taşımalarını istiyordu. Çok sivri «sol» yönelişleri ve çıkışları da içinde barındırıyordu. Yapısına uygun olmayan, bir iddialılığa sahipti. Bunun yanında, sağ eğilim ve davranış-düşünce biçiminin şekillenmesinin birikimlerine sahipti. Kuzey Kürdistan'daki bu gelişme, sosyalizmin uluslararası itibarının kaba bir kavranış ve yorumlanışında sonucu, bir paralel gelişimdi.

Yukarıdaki paragrafta belirledim: «Ulusal Demokratik Mücadelemiz-Hareketimiz bir bütün olarak yenildi». Bir bütün olarak vücudun yenilgisi sözkonusu olunca, uzuvların (parçaların, bölmelerin) yenilgisi haydi haydi

sözkonusu olur. Açarak tanımlarsak: **12 EYLÜL** sonrasında **K. Kürdistan** da, hem geleneksel milliyetçi hareket ve hem de yurtsever devrimci-demokrat, sosyalizm yönelişli hareket yenilmiştir.

BİZ, EĞİLİM, anlayış ve örgüt olarak, yurtsever devrimci-demokrat, sosyalizm yönelişli bölme içinde bir yeri işgal ediyorduk. Başka bir ifadeyle, o organik bütünlüğün bir organik unsurunu oluşturuyorduk. Bu bütünlükte, homojen değildi, belirtildiği gibi, çeşitli renkleri, unsurları bünyesinde barındırıyordu. O bütünün organik unsurlarını: Örgütler, partiler, siyasi çevre ve kadrolar oluşturuyordu.

ALA RIZGARİ'de siyasi bir eğilim, bir örgüt ve hareket olarak: Yurtsever devrimci-demokrat, sosyalizm yönelişli bütünün bir parçasıydı. Bütünün bir unsuru, bir uzvu olarak, o da yenildi. Yenildiği günden sonra, gün be gün geriledi, parçalandı, bölündü ve dağılma ile karşı karşıya kaldı. **ALA RIZGARİ**'de bu süreç, kendisine has orijinalikleri içeren bir çizgi izledi. Bu çizginin tanımlanması, bu çizgi üzerinde ortaya çıkan sorunların çözümlenmesi, **BİRLİĞİ SORUNUNA** açılımlar ve alternatif önermeler sunabilecektir.

ÖNCELLİKLE şunu da belirtelim: **Ala Rızgarî**'nin birliği sorunu da, bir bütün içinde, bir yere sahip. O bütün ile bağlantılı, hem de sıkı bağlantılı çözümler, tespitler ve önermelerle bir düzeye çıkarılıp, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine yararlı olabilir. Bu tespit, temel bir ön, belirleyici bir tespittir. Bu konuyu bilince çıkarmadan, **ALA RIZGARİ BİRLİĞİ** sorununa çözüm aramak, yeni handikapların ortaya çıkmasına sebep olur, tıkanıklıklara yol açar. Giderek, 12 Eylül öncesi ve kısa bir süre sonrası gurupçuluğu, dar görüşlülüğü, «biz bize yeteriz», «biz herşeye yeteriz», «biz en doğruyuz», «biz en sosyalistiz» ya da «biz en ulusal kurtuluşçuyuz» ve «öncüyüz» gibi eğilimleri körikler, şekillenmesine ortam hazırlayarak, kemikleşme istidadını gösterir. Bu eğilim de olan arkadaşların, hızla bu yanlış eğilimlerini atmaya çalışmaları gerekir.

ALA RIZGARİ BİRLİĞİ SORUNUNUN, içinde yer aldığı «bütünü» en genel unsurlarıyla açığa çıkararak, bir yere oturtmak ve tanıma kavuşturmak gerekiyor.

BU BÜTÜN, son çözümümüzü önce söylersek, **DEVRİMCİ DEMOKRAT** güçlü karakterli **SOSYALİZM** eğilimli, **ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİNİN BİRLİĞİDİR**. Güncel ve acil olan sorun budur. Tüm devrimci-demokrat, sosyalizm yönelişli ulusal kurtuluşçu unsurların, örgütlerin **MERKEZİ GÖREVİ** olarak belirlenmiş bir durumdur. Tüm diğer çalışmaların, görevlerin bu merkezi göreve tabi tutulmaları gerekir. **ALA RIZGARİ**'nin **BİRLİĞİ** sorunu da, bu **BÜTÜNE**, Devrimci-demokrat güçlü karakterli sosyalizm eğilimli ulusal hareketinin birliği'nin içinde, ona tabidir. Bu bağlamda ele alınmak zorundadır.

BİRAZ AÇARSAK:

1974'lerden sonra, Kürdistan'da, ulusal demokratik hareketimiz, «bağımsız» (tırnak içine alıyoruz. Çünkü, bu bağımsızlık, bulanık ve netleşmemiştir) bir çizgi ve kişilik olarak gelişim çizgisi izledi. Bu gelişim, sıhhatli ve çözüm-

lenmiş-bütünleşmiş (sentezleşmiş) bilimsel bilincin ege-men olduğu bir gelişim olmadı. Bu gelişim çizgisi, çoğu yanları ve boyutlarıyla hasbelkaderci bir rota izledi. Bundan dolayı da, peşinen çözümsüzlükleri, açılmayan noktaları ve belirsizlikleri gündemleştiriyordu. Devrimci-Demokrat Sosyalizm yönelişi ve geleneksel mil-liyetçi gibi iki kalın, geniş kanaldan oluşan bir çizgi olma-sına rağmen; her geniş kanal içinde başka kanalsal gelişmeler sözkonusu oldu. Kısa bir sürede birçok örgütün oluşması bunun ürünüydü. Özcesi, Devrimci Demo-krat Hareketin, çok örgütlülükle parçalanmışlığının su yüzüne çıkması, kitleler huzurunda sahnelenmesiydi. Bu, aynı zamanda, peşinen parçalanmışlığın iradi olarak hem onaylanması ve hemde devam ettirilmek istenmesi olayıydı. Bu iki yönlü onaydır ki, Hareketin bir merkezi otoriteye kavuşturulması çabasına tarihsel sorumlu ve bilinçli bir yaklaşım sözkonusu değildi.

BU BÖLÜNMÜŞLÜĞÜN, yarattığı, aşılmaz düşün-sel-davranışsal duvarlar bilinmekte. Bu duvarların, örgüt-ler arasında diyalogları geliştirmesine engel olduğu, sorunların metodlu ve sorumlu çözümlenmesine barikat olmasının yanında; daha tehlikeli olanı, çatışmalara neden oldu. Birçok kaybe yol açtı, tahribat yaptı. Güven-sizliği aştı. Devrimci-Demokrat Sosyalizan Hareketi ve insanları duygudan arındırdı, humanizmadan izole etti. Daha bir temel olan sonuç: 12 Eylül askeri darbesi karşı-sında, kuralları içinde direnmeyi engelledi. Yenilginin sebeplerinden birini oluşturdu. Bilindiği gibi, 12 Eylül sonrası değerlendirmelerde, yenilgiye sebep olan bu gelişme üzerinde HERKESİN durduğu görülecektir.

YENİLGİ OLAYI, hoş ve sevimli bir olay değildir. Hoş ve sevimli olmayan yenilgi olayı, bir yığın olum-suzluğu gündemleştirir: Moral kırıklığına yol açar. Kol-kanadı düşürür(!). Suçlamaları (karşılıklı olarak) ortaya getirir. Meşru ve doğru olan birçok şeye gölge düşürür. Dağılmayı, birbirinden uzaklaşmayı sağlar.

HERKES, kendi dışındaki sebeplerle; olayları, zaaf-la-rı, yanlışları ve yapamadıklarını gerekçelendirir. Geçmiş karalanmaya başlanır. Koca bir tarihsel geçmişte, şahsi ol-mayan, maddi geçmişten «birileri» sorumlu tutulmaya çalışılır. İnkarcılık başgösterir. Çürüme ve yozlaşmanın yanında, davadan dönme sözkonusu olur. Felsefi idea-lizm, temel bir boyut oluşturur..

12 EYLÜL'DEN sonra da Türkiye ve Kuzey Kürdi-stan'da, bir yenilgi yaşandı. Üst paragrafta sıraladığım na-hoş ve sevimli olmayan olgular, kesitsel olarak gündemleşti. Devrimci Hareketdeki dağılma, parçalanma ve çözülme, birçok düzeyde, alanda ve boyutta ortaya çıktı. Örgütler boyutunda, bölünme, parçalanma ve tas-fiye gündeme geldi. Devrimci örgütlerin kitle bağları önce zayıfladı, belirli yönleriyle koptu; zamanla TÜMDEN koptu. Örgütler, örgütler içinde kalan, belirli ideolojik-siyasal, kültürel faaliyetleri yürüten bir avuç okumuşu temsil etme düzeyine indi. Bu gün de, bu doğru, daha yal-nıçlık bir «sopa» haline gelerek, kafalar da sallanan "demoklesin kılıcı" rolünde. Hareket, parça parçadır. Bu parçaların; değiştirilerek, dönüştürülerek birleştirilmesi ve sentezleştirilmesi gerekir. Küçük parçaların, birleştiril-mesi büyük BÜTÜNÜ oluşturacaktır. Küçük örgütlerden birşey çıkmayacak: Büyük örgüte ihtiyaç var. Küçük örgütlerle, politika ve fikir üretmek, etkinlik sağlamaz, kitle-

leri kavrayıp, güvence olamaz: düşmanın güçlü merkezi örgütü olan devlete alternatif örgütlenme sağlanamaz. Büyük politika ve fikir üretimi, büyük örgütle olacaktır. Ancak büyük örgütlenme, düşmanın örgütüne alternatif yapılanmayı her düzeyde belki yaratabilir! «Yaratır» diye-miyorum. Çünkü, bunun garantisi yok. Hele bu gelişim, Kürdistan gibi geriliğin: sosyal, siyasal, kültürel ve felse-fik düzeyde hüküm sürdüğü, taht kurduğu; yığınla sömür-geci devletin politika, kültür ve oyunlarının toplum gözenerlerine zerkedildiği bir ülke ise, işin zorluğu daha bir anlaşılabilir.

Önce de belirttik, **ALA RIZGARI**, örgüt olarak, **PARÇALI BÜTÜNÜN** bir parçasını, hem de büyük ol-mayan bir parçasını temsil ediyordu: Ama, iddiaları büyüktü, boyunu aşan cinstendi!. 12 Eylül sonrasında, ya-şanan gelişmeler, organizma olarak bünyesinde ortaya çı-kan problemlerden dolayı, çok parçalı oldu. Günümüzde, varlığı tartışma halinde. Varlığının tartışma halinde olma-sı, örgütsel yapılanması noktasında. Elbetteki, birikimle-ri, yarattığı potansiyeller, iradenin ötesinde, bir varlıktır. Durum bu olunca, AR'yi çok parçalılıktan kurtarmak tek başına yeterli değildir. Ayrıca, diğer bütünün yaratılma-sından bağımsız olarak ele alındığı zaman, AR'nin çok parçalılıktan kurtarılması olanaksızdır. Olanaklı olsa bile, çok fazla bir şey ifade etmez. Sorun böyle kavranılmazsa, bahsedilen bütüne yönelik çabalar, atılan adımlar kavranı-lamaz, AR'nin bütünlüğe kavuşturulmasının önünde bir engel olarak görülür. Bugünden bu tehlike uç vermeye baş-lamıştır. Onun içinde, AR bütünlüğünden gelen, belirli bir farklılaşmayı da ifade eden, büyük bütünün yaratılma-sı için de çaba gösteren, YSK'nın, bu doğrultudaki çaba-larının, attığı, atmak istediği adımların kavranılmaması gibi bir tehlike görülmekte. Üzerinde durulması gereken önemli bir mesele..

ALA RIZGARI'NİN BİRLİĞİ SORUNUN-DA -TARTIŞMANIN GENELLEŞMESİ- BİR OLUMLULUKTUR. FAKAT BASİT, İLK ADIMDIR.

12 Eylül sonrasında, değişik alanlarda ve değişik hiye-rarşik düzeylerde, kapasiteleri farklı AR kadroları ve ta-raftarları arasındaki tartışmalar, yöneticilere, hayati işaretleri veriyordu. Sistemli, yöntemli ve bütünlüklü ol-mazsa bile, yapılan tartışmalar da, sunulan öneriler ve ya-pılan eleştiriler: AR'nin yapısal, ideolojik-politik, mantıksal ve örgütsel değişim-dönüşümünü öne çıkarı-yordu. Özellikle ÖRGÜTSEL BOYUTTA: o zaman, AR'nin reorganizasyonunu dayatıyordu... Bu tespitim, o zamanki tartışma belgeleriyle denetlendiği; bazı «ileri kadrolarımız»ın, örgütün 2. derecedeki yöneticilerinin değerlendirme yazılarıyla çakıştırılmaya çalışıldığı za-man, doğruya yakın bir tespit olduğu hemen görülecek-tir..

ZATEN, değerlendirme, önerme ve eleştiri sahibi olan yoldaşların, çok berrak olmazsa da, değişim-dönüşümün nasıl yapılacağı? Hangi yollarla ve araçlarla gerçekleş-eceği? Hangi mantıkla olabileceği? Değişim-dönüşüm ol-mazsa, muhtemel sonuçlarının ne olabileceği?.. konularındaki yaklaşım ve sezileri de, yaptığımız ana te-spiti doğrulayan argümentleri oluşturuyor.

«AR'NİN REORGANİZASYONU» soyutlaması, ba-şka pratik bir ifadeyle: hedeflemesi, bir sentezi ve çok boy-utluluğu olan bir tanımla ifade ediyordu. Bunu birlik

boyutunda açarsak: AR'nin reorganizasyonu, aynı zamanda, AR'nin birliğinin, yapısının başka bir düzeye çıkarılması, güçlendirilmesi ve felsefik, politik, kültürel ve yapısal uyumlu normlara uygun organlıklığa kavuşturmak olayıydı. Bu noktanın altını çizerek, bir-bir, ya da adım adım gelişmeleri izleyelim, değerlendirmelerimizi-yorumlarımızı sunmaya çalışalım.

GELİNEREN AŞAMA DA, AR'nin, örgütsel yetmezliği: işleyişi, kurulları ve üzerine düşen görevleri yapısal karakteri gerekliliği: iki ana aşamadan geçebilirdi. Birinci aşama, doğru bir durum tespitini gerekli kılıyordu. İkincisi, bu durum tespitine uygun, ideolojik, politik, örgütsel ve psikolojik değişiklik için şartları hazırlamak ve buna denk düşen adımları atmaktı. Bu iki görevi yerine getirecekler de, AR'nin kadroları, tüm taraftarları olduğu; bir bütün olarak, tüm organlarıydı. Ama, sorunun dediğimiz anlamda kavranıp genelleşmesi, en başta, belirleyici anlamda; Merkez Komitesi Organından geçiyordu. Açarsak: Üst organın gerekli tespitleri yapıp ve buna bağlı hangi değişikliği, değişiklikleri yapacağı da karar altına alıp, programlaması-planlaması gerekirdi.

MERKEZ KOMİTESİ ORGANINDA, bu değişiklik önerilerinin yapıldığı aşamada, AR'yi, «tek, öncü Marksist-Leninist örgüt» gören anlayış, şiddetle bu değişikliğe karşı çıktı. Bu anlayışın sahipleri, kendilerini tanıdıkları için, bakış sahibinin «kişisel» tassarruf ve keyfilikleri, kuralsızlığıyla senteze varması aşamasında; sorun, daha kapsamlı, tehlikeli bir boyut kazandı. O «tek, öncü ve tartışmasız» ve «ideal olan» «Marksist-Leninist Örgüt», dağıtılması gereken bir örgüt haline geldi. Atılan her adım da, örgütün tasfiyesi için çalışıldı. «Benden sonraki Tufan» davranış-düşünce biçimiyle, halka ait olan bir değer, bize ait olmayan canlı bir varlığın, nasıl da karşıya alınıp tahrip edilmek istendiği, hafızamızda yer eden hayati bir olay olarak yaşamakta.

Örgütte, «köklü» değişikliğe (Ki, değişikliğin hangi ölçülerde yapılabilineceği de tartışmalı bir durumdu), karşı çıkıldığı nokta da: değişiklik sorununun bilince çıkarılması, şartlarının olgunlaşması; **GEÇİŞ DÖNEMİNİN** belirli görevlerinin çatışmasız, uygun bir çözüm çizgisinde sürdürülmesi için, önerilen örgütsel reformlar da, kavranılmadı. Yapılmak istenen bu örgütsel reformlar nelerdi?: İdeolojik-politik-örgütsel yetmezlik içinde olan MK organının genişletilmesi idi. İdeolojik-teorik bilgi üretiminin verimli hale gelmesi için, Yazı Kurulu'nun genişletilmiş haliyle yerli-yerine oturtulması, güçlendirilmesi; ideolojik-politik, kültürel ve askeri görevlerin, merkezi bir otorite altında, demokratik bağlarla hayatını idame ettiren kurumlaşmaların-organların geliştirilmeye çalışılmasıydı..

BU ÖRGÜTSEL reformlara da şiddetle karşı çıkıldı: MK Organındaki dar, kısır halin devam ettirilmesi istenerek; o organın başka unsurlarla paylaşılmasına tahammül edilmedi. Birakalım MK Organını başka yoldaşlarla paylaşılmaya; ikinci derecedeki yönetici yoldaşların, yeni döneme ve harekete ilişkin değerlendirme-önermelerini içeren **YAZILI GÖRÜŞ ALMA METODUNA** bile tepki duyuldu. Böylece, demokratik işleyişin, genel demokrasi ve örgüt demokrasisinin ruhu olan, «**KATILIM**» olayı kavranılmadı. İdeolojik-teorik bilgi üretiminde, merkezi anlayış elden bırakılmadı. İdeolojinin belli «kafalarla» ve

hemde birkaç kafayla hazırlanması ile, hegemonyacı anlayış en ilkel düzeyde savunuldu. Bununla eski kısır halin, derinleşmesi ve genişlemesi yoluna gidildi.

BİLİNDİĞİ GİBİ, ideoloji, teori, felsefe yani bir bütün olarak düşünce üretiminde merkeziliğin sonuçlarından derin zararlar gören devrimci harekette, 12 Eylül sonrasında, bu sorun üzerinde yoğun bir biçimde duruldu. Ben de, «Demokrat Türkiye» adına söyleşi yapan Ö.Polat'a bu sorunda önemli şeyler söylemeye çalıştığım gibi; bazı yazılarımızda (değişik imzalı) bu temel sorun üzerinde durulmaya çalışıldı. Ayrıca, bu düşüncelerimize bağlı olarak, YSK Örgütlenme Komitesi, Kürdistan devrimci hareketi için yabancı olan, benimsenmesi zor olan, bir «Yayın Politikası»nı benimsedi.. Ne yazık ki, Kürdistan Devrimci Hareketi bir bütün olarak, bu nitelikte olan temel sorunları kavrama ve gündemleştirme durumunda olmadığı için: benimsenmedi. Bu sorun dikkati çekmedi ve üzerinde durmadı.

TÜM HAYATİ FAALİYETLERİN, ayrı ayrı kurumlarca götürülmesine, «Marksizm'de her şey birbirine bağlıdır, bir bütündür» mantığıyla karşı çıkıldı. Bu sakat anlayışta, diyalektikğin, «herşey birbirine bağlıdır» kanununun kaba yorumlayış-kavreyışından kaynaklanıyordu. Böylece, bu temel meselelerdeki ayırım (fark) görülemedi. Bu ayırım konulamayınca, kadro yerleşimi ve fonksiyonlarının gelişimi üzerine, gerekli duyarlılık ortadan kalktı.

Sondan başlarsak: Bu mantık curcunası, bütün alanlarda, bütün örgütlenme düzeylerinde ortaya çıktı. Dağılma, çözülme baş gösterdi. Birkaç ihraç edilen unsurun dışında, istifalar, görev bırakmalar yoğunluklu oldu. Bu gelişimin belirli bir aşamasında: Durum değerlendirilmesi yapıldı. AR'nin genel çıkarlarının öne çıkarılması merkezinde, gündemleşen sorunların tartışılıp sonuçlandırılması, AR yapılanması ile ilgili olarak kapsamlı, genelin katkısını alan, bir karara varılması; temel gündemlerini içeren bir biçimde, **KONFERANS** yapılmaya karar verdik. Konferansa, haketmiş olan, genel bir biçimde tespit edilmiş olan normlara uygun düşen, tüm alanlardaki arkadaşlara çağrı yapıldı. Çağrı yapılan delege sayısı, yüze yakındı. Konferans çalışmaları, MK organından hiçbir üyenin içinde olmadığı, AR içindeki eğilimleri de gözönüne alıp, kişiliğinde somutlaştıran, **ÖZERK BİR KOMİTE** tarafından sürdürülüyordu..

NE YAZIK Kİ, bu işleri yürüten **KOMİTE** ve çoğu arkadaş, sorunların çözülmesinin **İSTEME İLE, İSTEME** MEME arasındaki duyular arasında bir gelgit içindeydiler. Bu duygu ve ikircikli düşünce, o arkadaşlarımızın bütün davranışlarına, yaklaşım ve çözümlemelerine yansıyor. Bu duygu-düşünce yapılanması, çeşitli çatışma ve olumsuzlukları gündeme getirdiği gibi, aynı zamanda, süreç içinde, belli bir evrimleşme geçirerek, durum netleşmesine yol açtı: «**KONFERANS HAZIRLAMA KOMİTESİ**» üyeleri istifa etti. AR'nin tasfiye edilmesi, feshedilmesi gerektiği eğilimine gelmekle kalmadılar, güçlü ve direngen bir çizgi ile görevlerini (!) yerine getirmeye çalıştılar. Her yer de, AR'nin feshedildiğini yayanlarda oldu. Bu aşamada, **KONFERANS**'a tümünden karşı olupta eylem geliştiren arkadaşların tavrı, olumsuzundan, daha netti. O tavrı güden eğilim, bireycilik ve kişisel kırgınlıklardı. Konferans konusunda vur-

dumduymaz, kavrayışsızlık içinde olan kesim (Ki, bu eğilimin başını, MK organından bir unsurun çektiği bilinmekte), rüzgarda uçan, «yer tutmayan» tavırdaydılar. Bundan dolayıdır ki, KONFERANS HAZIRLAMA KOMİTESİ istifa etmesinin yanında, AR'yi dağıtmak isteme eylemlerine, karşı çıkmadıkları gibi, ortak oldular. Bu sorunun tartışılmasını bile gerekli görmediler. Çünkü, Onlarda, AR'nin dağıtılmasında karar kılışlardı. Bu kararlarının geniş bir çerçevede içinde, hem de köşeli bir çerçevede içinde, Berbanga Kurdistan'da dile getirdiler. Diğer dile getirilen ulusallık-troçkizm karışımı görüşlerde, «üstüne üstlük»

BÜTÜN BUNLARA RAĞMEN, yaşam ve toplumsal gelişme, birçoklarımıza, birçok şeyi öğretmekle kalmamış, kafalara da vurmaya başlamıştır. Bundan dolayıdır ki, bir kısım arkadaşlar, Kürdistan'da, Devrimci Hareketin Örgütsel Birliğini merkez alarak, Parçaların Birliğini (Ki, bizim için, parça, AR'dir) gerçekleştirmek için düşünceler üretiyorlar, pratikler geliştiriyorlar. Bunun yanında, sadece ve sadece AR'nin birliğini esas alanlar, düşünenler, darlıktan kurtulmayanlarda var.

Bu söylediklerimizden sonra, birkaç saptama yaparsak:

1- **BÜTÜN** bu olumsuz düşünce ve davranış biçimlerine rağmen, eski yol arkadaşlarımız arasında, Kürdistan Hareketinin ve AR'nin birliğinin tartışılması olumlu bir gelişmedir. Yeni bir noktayı ifade etmektedir.

2- **GEÇMİŞTEKİ** o düşünce ve davranış biçimleri, birçok maddi ve manevi kayba yol açmış; tahribatlar yaratmıştır. Kırğınıklara, ayrımlara, farklılaşmalara, yol açmıştır. Bu gerçek saptanarak, yaklaşımlar yaratılması, düşünce-politika üretilmesi için, yoğun ve titiz çaba gösterilmelidir.

3- Yukarıdaki tablonun içinde olan, olumsuz bir konumu ifade eden bizlerin, eski yol arkadaşlarımızın, eski düşünce-davranış biçimleriyle, düşünülen hedefe varmayı gerçekleştirmeyeceklerini; gerekli değişiklikleri sağlayamayacakları; eskinin tekrarında kurtulamayacaklarını bilmeleri gerekir.

BU DURUMDAN çıkılabilmesi için, «dün dündür» ve «bugün de bugündür» anlayışıyla hareket edilmemesi gerekir. Sorumluca, geçmişin ve insanın kendisini gözden geçirerek, gerekli değişim ve dönüşüme hazırlanması gerekmektedir.

KONFERANSIN gerçekleşmemesinin arkasında, AR açısından daha da kara günler yaşandı. Dağılma ve çözülmenin alanı genişledi, derinleşti. Kördöğüşü boyut kazandı. Anlamsız tutum ve davranışlar, daha bir ağırlık oluşturdu. AR adına hareket eden, belirli gelişmelerin kaydedilmesinde direnenler olarak, yeni bölünmeler geçirdik. Bölünmenin nedenleri, değişik yazı ve yayınlarımızda ele alınıp, incelendi. Tekrar da, konumuz açısından üzerinde durmaya gerek yok.

BİRLİK SORUNU açısından önemli olan, gerekli değişiklik noktasına işaret etmek için de, bir boyut üzerinde durmak gerekiyor.

YAZDIKLARIMIZ incelendiği zaman da, görüleceği gibi, birçok temel konuda ayrılıklarımız var. Bu ayrılıkla-

rımızın ortaya çıktığı aşamada, tartışılan en önemli bir konu: KONFERANS konusuydu. Bugün, AR adını hukuken kullanmak durumunda olan arkadaş gurubu, konferansın yapılmasına karşı çıkmıyorlardı: Bu, basit bir boyut, hayati bir boyut olduğu için, karşı çıkmaları, çok abes olurdu. Ama, konferansın dokusuna karşı çıkıyorlardı. İhraç edilen ve istekleriyle, AR ile, 12 Eylül öncesi ve sonrası ilişkilerini kesen, kadro, üye ve taraftarların tümünden konferansa katılması için çağrı yapılmasına karşı çıkıyorlardı. Üstelik, bizleri (bugün YSK kapsamında olanları) mahkum etmek ve taraftar kazanmak için, en temel argüman olarak kullanıyorlardı. Bununla yetinmiyorlar, bizleri, bu tavrımızdan dolayı «tasfiyeci», «liberal» ve «aşırı demokratikle» suçluyorlardı.

BUNUN YANINDA, birlik sorunu boyutunda, iki ana sorunda ayrı düştük. Daha sonraki süreçte, bu iki ana sorun, ayrımımızda belirleyici oldular. Ayrıldığımız günden itibaren, yaşanan pratik, üretilen düşünce-davranış incelendiği zaman, bu, çok açık ve rahat bir düzlemde görülecektir. Bu iki ana konu:

1- **AR'NİN İÇİNDE** ve genel olarak bir devrimci-demokrat siyasal örgütlenmede, eylem birliğinin nasıl sağlanacağı? Bir örgütte, değişik düşüncelerin, eğilimlerin olup-olmayacağı? Bu eğilimlerin nasıl birlikte olabilecekleri? **EYLEM BİRLİĞİNİN** bu ortamda nasıl sağlanacağı? Örgütlenme de **DEMOKRASİ, DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİĞİN** kapsamı ve örgüt işleyişindeki rolü nedir? Bu örgütlenmede ve özgünde, AR'de ortaya çıkan ayrılıklara rağmen, soruna yaklaşımda ve çözümleme de izlenecek yöntemlerin ne olduğu? gibi, özgün, bize ait olan bir konuydu.

AR'Yİ HUKUKEN temsil eden arkadaşlar, düşünce-davranış olarak: Bir örgütlenmede ve AR'de farklı eğilimlerin olmayacağını savunuyorlardı. Ana Düşünce bu olunca, yukarıda sıraladığımız önemli sorunlarda düşünce-davranışın ne olacağını kestirmek zor değildir. Tekrardan, zaman ve makalenin kapsamı açısından, bu sorunu açmayı gerekli görmüyorum.

2- **AR'Yİ HUKUKEN** temsil eden arkadaşlarla, genel olarak ulusal birlik ve özel olarak Devrimci-Demokrat, Sosyalizm yönelişli hareketin **ÖRGÜTSEL BİRLİĞİ** konusunda, ilkesel olarak aramızda bir anlaşma, birlik olmasına rağmen; bu anlaşma düzeyi, pratik davranış kapasitesine vurulduğu zaman, sığ ve anlamı çok açık olmayan bir anlaşma olduğu ortada. Birlikte olduğumuz zaman, ulusal demokratik güçlerle ilişkiler, güç-eylem birliği düzeyinde ortak örgütlenmeye gerekli önemi vernedikleri gibi, Devrimci-Demokratik Güçlerin örgütsel birliği için adım atmanın şartlarını hazırlamada da hiçbir çaba göstermiyorlardı.

BELİRLİ GÖREVLERİN yerine getirilmesi için, ayrı bir gurup yapılması olarak YSK olarak, çalışmalara başladığımız günden sonra, bu ayrım çok belirgin bir hal aldı. Arkadaşlar, o günden sonra, hiçbir alanda güç-eylem birliği çalışmasına etkin olarak katılmadılar. Örgütsel Birlik konusunda, yapılan hiçbir öneriye, olumlu yanıt vermedikleri gibi, açılım konusunda da bir dertleri olmadı.

BÜTÜN BUNLAR, bir değişikliği, belirli şeyleri, hem de temel şeyleri bilinçli ve organik bir biçimde aşmayı

öngörmektedir. Yoksa, istenilen hedeflere, isteklerin dışında, nesnel olarak varabilmek olanaksızdır. AR birliğinin sorunlarının çözümlenebilmesi ve genel örgütsel birlik sorununa BAĞLANABİLMESİ, ancak bununla mümkün olabilir.

BU DEĞERLENDİRME, çözümlenme-önermelerimizden sonra, AR'nin Birliği sorununda atılacak pratik adımlar konusunda açılımları yapabiliriz. Onun için, durum tespiti de önemlidir.

EN ÖNEMLİ ve temel bir konu: AR'nin birliği sorunu, Devrimci-Demokrat Hareketimizin genel örgütsel birlik sorununun bir parçasıdır. Onun içinde ele alınmalı, ona uygun ve uyumlu öneriler yapılmalı, hazırlıklara girilmeli, değişiklikleri ona göre yapılmalıdır.

BUNUN İÇİNDİR Kİ, genel örgütsel birlik için gösterilen pratikler, üretilen düşünceler ve buna yönelik oluşturulan platformların çalışmaları yakından izlenmek, önemsenmek durumundadır. Bu noktada, AR'den gelen eğilim ve kadroların, bu yöndeki çalışmaları görülmeli; birlik sorunundaki birikimler olarak ele alınmalı, değer verilmeli, yeri tayin edilmelidir. Dar görüşlülükle, birilerinden önce atılan adımları görmemek çocukluğuna düşülmemelidir. Elbette, AR'den gelen YSK'nin bu yöndeki çalışmaları daha bir dikkat çekici olmalı, somutluğuyla ortada olmasından dolayı üzerinde durulmalı, AR'nin birliği çalışmalarında yerinin çok iyi tayin edilip, uyumlu ve organik çalışmasının yaratılmasında gözardı edilmemelidir.

YSK'NİN BU ÇALIŞMALARINI hiçbir şekilde gizlemediğini her siyasal güç ve devrimci unsur bilmektedir. Bu konudaki açıklığın en somut şeklini, yayınlardaki açıklamalarında da çok rahat görebilmek imkanı vardır. YSK, genel örgütsel birlik konusunda bugüne kadar attığı adımları, içinde bulunduğu ve bulunmaya devam ettiği çalışmalarını; AR'nin birlik sorununun çözümlenmesiyle birleşme içinde görmemekte.

AR'NİN BİRLİĞİ SORUNUNUN, eski AR'ciler tarafından tartışılmasının genelleşmesi olumlu bir adım; ama, basit ve ilk bir adım olduğunu belirtmiştik. Onun için de, hareket öncellerinin ve mevcut durum tespitinin önemli olduğu ortada. Doğru durum tespiti yapılamadığı için, ilkel ve çözümlü kolaylaştırıcı olamayan önermeler yapılmakta. Bu konuda en ilkel ve dramatik tavır, AR'yi 12 Eylül öncesi ve kısa dönem sonrası hali, durumu (konumu)-na dayalı olarak, yapılan önermelerde göstermektedir. Bu, köklü bir yanlıştır. AR'nin BİRLİĞİ sorununun önünü açıcı olamaz. Doğru bir yaklaşım ve nesnel bir durum tespitini yansıtmamaktadır. AR'de, o günden bugüne, olumlu ve olumsuz yönde çok önemli ve hatta bazı boyutlarda köklü, yığınla değişiklikler olmuştur. Bunu görmek gerekir. Yoksa, eşitsiz gelişmişlikleri ortadan kaldırmak; ilerilik, gerilik düzeyleri, ileriye yönelik bir çizgide uyumlu bir gelişmeye sokmak; haksızlıklara son vermek; genel örgütsel birliğe layık, yararlı ve etkin bir organlık yaratmak olanaksızdır..

ÖYLEYSE, değişiklikleri görmek gerekir. Nedir bu değişiklikler? Onları çözümlenmeye çalışalım.

GELİNE AŞAMA DA, ciddi bir dağınıklık, çözümlenme ve belirsizlik söz konusudur. AR kökenli değişik eği-

limler belirlenmiştir. Bugün, görünürde üç eğilim var. Ama, görünmeyen, boyutlu, çok eğimlilik ortaya çıkmıştır.

GÖRÜNÜRDEKİ ÜÇ EĞİLİM, Yekîtiya Sosyalist A Kurdistan (YSK) eğilimi, AR'yi hukuken temsil etme durumunda olan eğilim ve Berbanga Kurdistan çevresinde «dün» şekil bulan eğilim.

YSK, geçici bir yapılanmadır. Ortaya çıkış nedenleri, aynı zamanda programatik yapısını belirlemiştir. Programatik çerçevesini belirlersek:

1- AR'NİN TASFİYESİNİN önüne geçmek, bunun içinde: AR'nin sorunlarını çözümlenmeye çalışmak, birlik problemini, aşamalı ve çok yönlü ele almak. Buna bağlantılı bir biçimde, AR'yi temsil eden eğilimle özellikle, diğer eğilimlerle belirli bir genişlikte ideolojik-politik eleştiri ve önermelerle diyaloglar sağlamaya çalışmıştır. AR'yi hukuken temsil eden eğilimle, nasıl birlik sağlayabileceğini, düşünsel-davranışsal, politik ve örgütsel kritik önermeler, methodsal somutlamalarıyla ortaya koymuştur. "Berbanga Kurdistan"da ileri sürülen görüşleri eleştirmiş. Eğilimlerin birliğine ilişkin, ÖK'nin 1.Toplantısında karar oluşturmuştur. Kararı şöyledir:

«ÖRGÜTLEME KOMİTEMİZ, Kurdistan'da güç-eylem birlikleri ve siyasal-örgütsel birlik sorununu tartışıp karara bağlarken, sorunun bir boyutunu da: Düünden içinden geldiğimiz örgütsel-siyasal yapıdan gelen unsurların, çevrelerin ve eğilimlerin durumu; onlarla birlik sorunu oluşturdu. Alınan kararın, bu boyuta ilişkin kesiminde şöyle denilmektedir:

«BU ÇALIŞMALARDA (güç-eylem birliği, siyasal-örgütsel birlik çalışmalarında -YS), dün birlikte olduğumuz arkadaşlarla ve eğilimlerle ilişkilerin sınırlarının tayin edilmesi de önemlidir.

«BİZ, o arkadaşlar ve eğilimlerle de, böyle bir ortak çalışma içine girebileceğimizi her zaman belirtmişizdir. Bugün de bunu savunuyoruz. Bu eğilimlerle ve arkadaşlarla birlik çalışmalarına girilmesi halinde;

«a- BUGÜNKÜ örgütsel, siyasal farklılaşmaların görülmeli gerektiğinin ve göreceğimizin bilincindediriz.

«b- GEREK bizim ve gerekse o arkadaşların, siyasal ve örgütsel olarak, kendi bünyelerindeki farklılaşmaları, her düzeyde geçerli olan, bağlayıcı belgelerle göstermeleri, sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır...» (YS, Dicle Yayınları 10, 1 ve 2. sayfadan aktarma)

KARAR İNCELENDİĞİ zaman: a)- AR'de eğilimlerin var olduğu, meşru olduğu kabul edilmekte. b)- AR'nin birliği için, bu eğilimlerin birlik yapabilecekleri öngörülmekte. c)- Eylem birliği esas alınmakta. d)- Eğilimlerin evrimleşmesinin doğal bir gerçeklik olduğu, bunun içinde, birlik sürecinde, somut adım atışın belirlendiği kesitte, bu gerçekliği görerek önermeler yapmanın gerekliliği ileri sürülmekte. e)- Eğilimlerin evrimleşmesinin (ideolojik, politik ve özellikle de örgütsel evrimleşmesinin), «her düzeyde geçerli olan bağlayıcı belgelerle göstermeleri, sorunların çözümünü» ve özellikle de birlik sorununu kolaylaştıracacağı tespit edilmiştir.

GÜNÜN koşullarında da, AR'nin birliğini tartışan kadroların ve eğilimlerin, bu tespitleri gözönüne almaları bir zorunluluktur.

EĞİLİMLERİN bir araya gelişini ve tartışmalarını hazırlamaya çalışırken, diğer bağımsız eski yol arkadaşlarımız, devre dışı bırakılmamıştır. Onlara da önem verildi. AR'nin birliği çalışmalarında bulunmaları ısrarla savunuldu. Bunun içinde, gücü oranında YSK, şartları hazırlamaya çalışmıştır. Belirli bir aşamada, AR'den gelen tüm arkadaşlara, AR'nin sorunlarını tartışmak için bir ÇAĞRI yapılmıştır. Bu ÇAĞRI, YS, Dicle Yayınları 12'de de yayınlanmıştır. Bu çağrı yapıldığı zaman, MK üyesi bir unsur, çağrı dışı bırakılmıştır. Son gözlem ve tespitlerimize göre, bazı arkadaşlarında eline geçmemiştir. Bu da, iletilme ile görevlendirilmiş arkadaşlarımızın büyük bir eksiğidir.

BU ÇAĞRI da, MK üyesi (ihraç edilen)'in, dışarda tutulmasının üzerinde, bugün de durmanın yararı vardır. Öncelikle, bu arkadaşla birlikte olmamızın nedeni: İdeolojik, politik ayrılıklarımız, farklı mantıklara ve felsefik yaklaşımlara sahip olmamız değildir. Eğer bu gerekçe kabul görürse, o arkadaş dışındaki «yığınla» arkadaşla da, bu temel nitelikten ayrılıklara sahibiz. Ayrıca, o inançtayız ki; farklı düşünceler, görüşler bir örgüt çatısı altında, ORTAK DAVRANIŞ (EYLEM) BİRLİĞİ içinde hayatilerini sürdürebilirler, karşılıklı bir biçimde, birbirlerini üretebilirler, tekçilik gibi, düşünce ve kültürü kısırlaştırıcı yapılanmanın önüne geçebilir. Bunun zorluğu vardır. Eski metodlar, eski örgüt ve demokrasi (demokratik merkezîyetçilik) anlayışı ile sağlanamaz. Devrimci mücadelenin yaşamı, birikimleri ve uluslararası evrensel teorinin kazandırdıkları, farklı görüşleri BİRLİKTE yaşatacak kanunları yaratmıştır. Elbetteki ana doğrultu, eylembirliğini bozmayacak, farklı davranış biçimlerinin bile ortaya çıkacakları da, görülmesi gereken bir olgudur.

O ZAMAN, bir MK üyesinin çağrı dışında kalmasının nedenini biraz daha açalım: MK üyesi arkadaşın yapısal-ahlaksal özellikleri, birlikte yürümemize, aynı örgütte yakın-hayati düzeylerde birlikte olmamıza, çalışmamıza engeldir. Bu yapısal-ahlaksal özellik, AR saflarında çok derin tahribatlara ve güvensizliklere yol açtığı gibi; genel devrimci kamuoyu ve kitleler tarafından da tasvib görmekte. Önümüzdeki günlerde, yığınla çalışmalarımızın ve olumlu, doğru yönelişlerimizin kitleselleşmesinin önünde bir engel yaratmaktadır. Elbetteki, bu arkadaşın yapısal-ahlaksal özelliği, toplumumuzun yapısal özelliklerinden ve bu özelliklerin belirlediği ahlaksal, kültürel değerler sistemli içinde daha bir tepki kazanan, benimsenmeyen bir durumdur. Bunun yanında, kitlelerin ahlaksal yapısının dışındaki bir durumdan öte, kozmopolitik burjuva ahlaksallığının özelliklerini sunduğu için, bir önem taşımaktadır. Durum bu olunca, süreç içinde, arkadaşın gösterdiği, göstereceği değişiklikler önem taşımaktadır: Gözlemler, yaşananlar, değişikliğin olumludan yana olmadığını göstermekte. Olumsuz kanaatlerin değişmesini bir yana bırakalım, yapılanlarla, eskiler daha da perçinlenmiş durumdadır.

«ÖRGÜTSEL ÇALIŞMA DA ortak paydalar yeterlidir, diğer yönleri öne çıkarmak doğru değildir. Ortak paydaların ötesindeki paydalar öne çıkarılırsa, aynı örgütte birlikte olmak, örgütsel eylem birliğini gerçekleştirmek

olanaksızdır» gibi bir itirazla karşılaşmak mümkündür. Şunun altını çizerek belirtelim, belirtiyim: Örgütsel birlik, aynı örgütte olmak, aynı program ve örgüt normlarını paylaşmak, en azami değerlerin sağlanması düzeyinde bile, ORTAK PAYDALAR SORUNUDUR. En genel konularda anlaşmak, birleşmek sorunudur. İnsan yaşamı, sınıfların yaşamı ve mücadelesi, çok boyutlu, karmaşık, o ölçüde de özgün estetikler harmonisidir. İnsan yaşamını, sınıfların ve halkların yaşamını, örgüt olgusu ile sınırlandırmak olanaksızdır... Doğru bu olunca, ortak örgütsel yaşamda, olması zorunlu olan BAZI PAYDALAR ve ORTAK DEĞERLER vardır. bu ortak değerler olmadan, aynı örgütte yanyana olan, ortak bir yaşam kuran ve çok yakından birbirinin nefesini hissedener, birlikte yaşayamazlar. İsmi geçen MK üyesinin yapısal özelliği, bu anlamda, aynı örgütte, yaşamın çok yönlülüğü içinde, hayati olan bir yönünü birlikte götürmemizi engellemektedir..

2- K. KÜRDİSTAN'DA Devrimci-Demokrat ve Sosyalizm Eğilimli Hareket, 12 Eylül öncesinde parçalanmış haldeydi. Hatta, parçalar arasında kin ve husumet sözkonusu idi, güvensizlik vardı. Bu anlamıyla, parçaların kendi aralarında ciddi bir diyalog, sorunları tartışıp çözümleyebilecekleri ORTAK PLATFORMLARDA sözkonusu değildi. Bu yöndeki mahalli düzeydeki çabalar, sınırlı ve etkin çabalar değildi. UDG gibi gevşek ve kısa ömürlü platform da, hiçbir fonksiyon icra etmeden son bulmuştu.

12 Eylül yenilgisinden sonra, bu durum, daha vahim ve karmaşık bir tablo oluşturmuştur. Giderek, parçalanmışlığın yenilgi sebebi olarak saptanması gerçeğine varırken; yeniden parçalanma engellenememiştir. Bir yanda, parçalanmışlığın ortadan kaldırılması çabaları değişik biçimler altında sürdürülürken; diğer yandan, parçalanmışlık engellenemeyip, derinleşmiştir. Eski çok parçalılık, «çok çok parçalılık» halini almıştır. Bunun ortadan kaldırılması, Kürdistanlı devrimcilerin, sosyalistlerin merkezi görevi haline geldi. Biz de, YSK olarak, bu parçalanmışlığın ortadan kaldırılmasını MERKEZİ GÖREV kabul ettik.

Bu görev gereği, bir yanda: Kürdistanlı yurtsever tüm güçlerle güç-eylem birliği platformlarında yer aldık. Diğer yandan, Devrimci-Demokrat, Sosyalizm eğilimli güçler, çevreler ve kadrolarla örgütsel birliği sağlamak için, platformlar oluşturduk. Oluşan platformlarda yer aldık, şartlarını olgunlaştırmak için ikili diyaloglar geliştirdik; düşünce-davranış biçimlerini ürettik. Bugün de, bu iki yönlü çalışmalarımız devam ediyor.l

3- Ülkedeki ARKADAŞLARLA İLİŞKİ KURMAK: YSK, bugüne dek, değişik biçimlerle (yazarlık, görüşerek), en azından, belirli bir kesim arkadaşla ilişkiler sürdürmüştür, sürdürmeye de çalışıyor. Arkadaşların, Hareketimiz içinde ki gelişmelerle ilgili olarak bilgilenmeleri için, belirli adımlar atmıştır. Yayınlarını belirli ölçülerde, belirli arkadaşlara ve çevrelere iletmiştir.. Bugün de, bunun daha da geliştirilmesine çalışılıyor..

AR'Yİ HUKUKEN TEMSİL EDEN EĞİLİMİN, dışı dokunur bir çalışması sözkonusu değildir. Üzerinde görüş belirtilebilecek, kritik yapılabilecek, herhangi bir düşünce üretimi faaliyeti içinde de olmamıştır. En olumsuz, AR'nin birliği konusunda, somut bir çaba gösterme-

miştir. Günümüzde, AR'nin birliğini gerçekleştirme savunu içinde olmakla birlikte; belirli, sunabileceği ve «gözdoldurur» alternatif tutum ve görüşlere sahip değildir. Bütün bunlar aşılması gereken konular olduğu gibi, «umarıcı» tavırdan kurtuluşu da geciktirmektedir. AR'yi hukuken temsil eden eğilimin en belirgin karakterlerinden birinin, «umarıcılık» olduğunu geçmişte tespit etmiştik. AR'nin birliği sorununun güncelleştiği bu aşamada, «umarıcı» politikayı sürdürdüğü görülmekte. Kendisi öne atılıp, kendisine düşen görevleri ve fonksiyonları yerine getireceğine, «görünür eğilimlerin» dışında olan eski yol arkadaşlarımızdan medet ummaktadır. Ama, medet umarken de, genellik ve eşitlik prensibine, fonksiyon icra edebilme gücüne dayanma prensibini de bir tarafa bırakıyor: «Kafa dengi» unsurlar yaratma tehlikeli eğilimini ileriki satırlarda belirlemeye çalışacağım.

BERBANGA Kürdistan (BK) çevresinin görüşlerinin temel boyutlarına, YSK'den bir arkadaş eleştiri yapmıştı. O eleştirilerin temel doğrultularının çoğuna katılmakla birlikte, geliştirilen karşı görüşlerin hepsine katılmıyorum. Ama ben de somutlaşan yargı, ya da BK çevresinin düşünceleri, daha öncede belirttiğim gibi, milliyetçilik-troçkizm karması sentezin, ilkel yansımasıdır. Uğraşılması gereken görüşlerdir. Arkadaşların görüşlerini ve çalışmalarını iletmemeleri, bir olumsuzluktur. Ters olsaydı, bazı temel noktaların açığa çıkması için yararlı olacaktı. Devam ettiremediler, bu biliniyor..

BK'da, AR'nin birliği sorunu açısından üzerinde durulacak en önemli boyut: AR'nin, Kürdistan'ın diğer örgütlerinden temel farklılıklar taşımadığı (ki, temel farklılıklar taşımadığına olumludan yana katılmaktayız. Ama, arkadaşlar olumsuzundan bu tespiti yapmışlardı), «resmi sosyalizm» dedikleri kapsamda bir örgüt olduğudur. Saptama bu olunca, ayrıca bu saptama bir tehlikeyi, emekçilere karşı bir «ihaneti», bir karşıtlığı ifade ediyorsa: Bu saptama içinde olan AR'nin birliğini savunmak abestir. Abes olduğu kadar, kötü, emekçilerin, Kürt halkının yararına olmayan bir işi yapmaktır!.. Bu arkadaş çevresi, bu saptamaya uygun davranış biçimlerinden uzaklaşmış görünüyorlar. Tabi ki, davranışı güden düşünce-ideolojik saptamadan da belirli ölçüde uzaklaştıklarını ifade etmektedir. Bir olumluluk olarak görüyorum. Bir önemli ilk adımdır, diyorum. Ama, «yeterlidir» diyemiyorum. Arkadaşların da böyle düşündüğünü tespit edebiliyorum. Onun için de, geçmişteki düşünce-davranış birliğinin, AR'nin birliği sorununda yarattığı tahribatları bilince çıkararak, ona uygun yapısal değişiklikler yapmaları, ona uygun adım atmaları ya da adım atışlarına hazır olmaları gerekmektedir.

RIZGARIYA KURDISTAN Redaksiyonu, tasvip etmediğimiz bir metod, katılmadığımız gerekçelerle, belirli bir aşamada, AR'nin sorunlarının yoğunlaştığı bir aşamada, dergiyi çıkarmamaya karar verdi.. Bu karar alındığı zaman, AR üst organının görüşlerine baş vurulmadığı gibi, ülkedeki ve ülke dışındaki yoldaşlara ve bu yoldaşların içinde yer aldığı, aldıkları organlara da başvurulmamıştır. Bırakalım «başvurmayı», görüş almayı: Kararlarını bile iletmemişlerdir. Ancak ve ancak, belirli bir sürenin geçmesinden sonra, bu kararın içeriğiyle yayımlandığı Rızgariya Kürdistan özel sayısı, ikinci ve belki de üçüncü elden, bize ulaştı. Kısaca görüşlerimizi, o zaman, Redaksiyona iletmiştik. Ama, bu görüşlerin tüm redaksiyon üyelerine ulaşmadığını daha sonraki evrede öğrendik..

O ÖZEL SAYI İNCELENDİĞİ ZAMAN:

1- RIZGARIYA KURDISTAN'IN kapatılmasına, Redaksiyon oybirliği ile karar vermiş: Daha sonraki bilgilenmeler ve görüş alış-verişlerinde, bunun böyle olmadığını gösteren yığınla veri ve ipucu var. Başlı başına tartışılması gereken bir konu..

2- ÖZEL SAYI, ortak bir anlayışı ve yeni bir yaklaşımı ifade ediyor. Bu anlamda, ortak bir eğilimi yansıtıyor.

3- Yeni bir başlangıca işaret ediyor. Bu eskiyi inkar, yeni için, açık, bir alternatifi ifade etmeyen bir tutumu sunuyor. Bu özelliğiyle de, bir eğilim yansımasıydı..

O GÜNDEN SONRA, bu eğilimin kendisini korumadığı, iddialarının sahibi olamadığı, çözüldüğü görüldüğü gibi; bu eğilim içinde yer alan arkadaşların bağımsızlaştıkları görülmekte..

BU EĞİLİMLERİN DIŞINDA, bağımsız kadrolar ve AR taraftarları var. Bu kadro ve taraftarların, ikisi ya da üçü şu veya bu nedenden yada noktadan dolayı birbirine yakın görünüyorlar. İçlerinden çok azı, başka örgütsel tercihler yapmış durumdadır. Genellikle bu unsurlar için bir arayış sözkonusu..

NE YAPILMALI? NASIL YAPILMALI?

Bütün analizlerim boşuna değildi. Birincisi, bu aşamada, belirli bir düzeyde, AR'nin birliğine ilişkin görüşlerimi somutça bir kez daha göstermek, eski yol arkadaşlarıma ve giderek devrimci kamuoyuna sunmaktı.. Bilindiği gibi, AR'nin tayin edici unsurlarından biriydim. Tüm sevaplardan ve günahlardan sorumlu bir insanım. Buna artı ek olarak, ta başından beri, AR'nin sorunlarını ilkeli ve açık bir biçimde, genel bağlayıcılığı olan bir platformda tartışılmasını isteyenlerden biriydim, belki de, tekiydim. Bu sorunların tartışılmasının, niteliksel bir birliğe varmak, AR açısından ve hem de genel devrimci hareket açısından sayılmayacak yararlarını düşünüyordum. Bu görüşlerimi, fırsat bulduğum yer ve zaman da sürekli bir biçimde dile getirdim. Denilebilir ki, bu çabalarımız, çabalarım, yeni yeni ürünlerini vermeye aday bir noktaya gelmiştir. İKİNCİSİ, «Ne yapmalı?» ve «Nasıl Yapmalı» sorununa cevap bulabilmek içindi..

ÖNCELLİKLE ŞUNU BELİRTEYİM: AR'de köklü sorunların belirlendiği günden bugüne kadar uzun bir zaman geçmiş durumdadır. Bu süreç içinde, gündeme gelen sorunlardan, olumsuzluklardan dolayı, AR süreci estetiğinden tümenden uzaklaşma durumuna gelmiştir. O sürecin, hayati ve temel sorunlarının çoğu, unutulmuşluğa terk edilmiş yada unutulmuştur. Buna rağmen, geride bıraktığı izler, birikimler vardır. Birçok insanın değerlerinin, yeni dönemde oluşmasında, gıda olmuşlardır. Bu anlamıyla, sürecin temel boyutlarıyla, her arkadaş ve özellikle de süreci tayin edici kadrolar tarafından açığa çıkarılması, yazılı görüşlerin somutlaşması sağlanmalı. Bu yazılı görüşleri kamuoyuna açmak (bu aşamada) mümkün olmazsa bile, her arkadaşın birbirine sunması biçiminde olabilir.

YAZILI GÖRÜŞLERİN somutlaşmasında, birlik sürecine uygun, estetiği yaratıcı bir üslub kullanılmaya dikkat edilmelidir. Bunun yanında, muhteva, usluba feda edilmemelidir. Somut gerçekler ve olgusal gelişmeler, değişimler: olduğu gibi dile getirilip, Bilimsel Sosyalizmin felsefesi ve metodu ile yorumlanmalı; değişim ve dönüşümün hizmetine sunulmalıdır.

ÖN YARGI ve şartlanmalardan kurtulunmalıdır. Birey küçümsenmemeli. Fakat, birey her şeyin merkezine konulmamalı. Bireyin toplumsal-siyasal gelişme deryası

(denizi) içindeki yeri tayin edilmeli. Ona göre roller yüklenmeli. Ön yargı ve şartlanmaların, bireyi çoğu zaman «fetişleştirip», fetişleştirileni hareketsiz ve üretimsiz, atıl kılması tehlikesi vardır..

İLK PLANDA SORUN; AR'nin sorunu, AR'nin birliği sorunu olduğu için, AR'yi hukuken temsil eden arkadaşların durumu önem taşımaktadır. Onun içinde, daha önceki satırlarımın birinde de belirttiğim gibi, bu arkadaş gurubu öne çıkmalı, öne atılmalıdır. YSK'nin ayrıldığı günlerden sonra, arkadaşların kazanmış oldukları konum, üretimsizlikleri ve dar görüşlülükleri devam ederse, öne atılamazlar, süreci kavrayamazlar. Dayatan merkezi görev, arkadaşların değişmesini, becerilerini geliştirmelerini emretmektedir. Bunu yapamayacaklarsa, açıkça ilan etmelidir. Ya da hemen, kısa bir zaman kesitinde yapamayacaklarsa, ne kadarlık bir sürede bu değişikliğe gelebileceklerini somutça belirleyip, bunu kendilerine saklamadan, tüm AR'cilere ve hatta devrimci kamuoyuna açıklamalıdır..

ARKADAŞLARIN KAZANDIĞI KONUM, açıklık prensibini ortadan kaldırmış durumdadır. Neyi tasvip ettiklerini, neleri tasvip etmediklerini; alternatif görüşlerini açıkça dile getirmiyorlar. Daha önce belirttim, yine belirtiyorum: Umarcıdır. Umarcılık, hayra delalet değildir. Çift standartlığa, kaypaklığa, kayganlığa ve teorik deyimle, oportünizme kaynaklık eder..

İÇİNDEN GEÇİLEN SÜREÇ ve dayatan görev itibarıyla, bu bir tehlikeyi öne çıkarmaktadır. Bunun panzehiri, açıklık ve kendine güven temelinde görüş oluşturmaktır. Kendine güven temelinde oluşturulan görüşlerin, hem yanlılarından ve hem de doğrularından yararlanılır olduğunu düşünüyorum.

AR'NİN GENEL SORUNLARININ ve bu genellik içinde, birlik sorununun tartışılması, açıkça ortaya çıktığı gibi: bir hazırlığı ve bu hazırlığın sonucu, bir araya gelmeyi, bir toplantı yapmayı, ya da platform oluşturmaya öngörmektedir. Hazırlığa, her eğilimin ve her kadronun katılması gerekir.

TOPLANTI İÇİN GEREKLİ HAZIRLIKLAR yapıldıktan sonra, AR'yi hukuken temsil eden arkadaşların ÇAĞRI yapması doğru olacaktır. Ayrıca, bağlayıcı ve doğru olanda budur.

HER UNSUR ya da çoğunluk, sorunu, AR merkezinde ele aldığına göre, kendisi ile AR arasında bir bağ, zayıfta olsa bir bağ oluşturmaktadır. AR'nin birliğini düşünenlerin, AR'yi hukuken temsil eden arkadaşların çağrısına olumlu yanıt vermemesi düşünülemez, olumlu yanıt vermeleri bir zorunluluktur da. Yoksa, o zaman, AR'nin birliğinden bahsetmek abes olur..

HAREKET KABİLİYETİNİ GENİŞ TUTACAK bu şart orta yerde iken, birçok karışıklığa, tepkiye ve eşitsizliğe yol açacak bir yol-yönteme başvurmak, doğru değildir. Bu anlamıyla, AR'den bağımsızlaşan unsurların oluşturacağı bir KOMİTENİN çağrı yapması görüşleri, çözümleyici bir görüş olmadığı gibi, yeterince uzamış olan çözümsüzlük sürecini, daha da uzatmış olacaktır.. Bu yola gidildiği zaman, genellik ve eşitlik prensibi nasıl sağlanacaktır? meselesi önem taşıyacaktır. Genellik ve eşitlik prensibi, oluşacak bu komitenin, tüm eğilimlerin ve kadroların onayını, desteğini sağlamasıyla mümkün olacaktır. Bunun içinde, KOMİTENİN NASIL ve kimlerden oluşacağı önem taşımayacaktır. Bunun için de, birkaç yol var, bunlardan hangisi benimsenecek?

BİRİNCİ YOL: «KOMİTE, sadece bağımsız unsurların onayıyla oluşturulmalıdır» denilebilir. O zaman, tüm

bağımsız unsurların onayı nasıl, hangi şartlarda, biçimlerde ve mekanda gerçekleşeceği önem taşır. Örneğin, tüm bağımsız arkadaşlar bir araya gelecek mi bu sağlanacak? Bu durumda, Avrupa ve özellikle de (bu çalışmalar İ'de yoğunlaşmış olduğuna göre) İ. alanları dışındaki (Ülke, Ortadoğu) arkadaşların durumu ne olacak?

EĞER TÜM ALANLARDAKİ arkadaşlarla diyaloga bu sorun çözümlenecekse, buna kim öncülük edecek? Birilerinin bu göreve kendilerini atmaları, ne derece inandırıcı ve kabul görücü olur? Bunlara ek olarak, kendi başlarına olan, hiçbir örgütsel kanala sahip olmayan arkadaşlar, ne ölçüde başarılı olabilecekler? İlişkileri nasıl sağlayabilecekler?

İKİNCİ YOL: Eğilimlerden birinin açıktan değil de, alttan destekleyeceği unsurlardan KOMİTE oluşabilir. Böyle oluşması halinde, diğer eğilim ve unsurların onayını alması olanaksızlığı açıktır. Bunun, yapılan çalışmayı likide edeceği, istenmeyen olumsuz sonuçları doğuracağı bilinmelidir. Ayrıca, bu tür metodlar, köhnemiş, eski metodlardır. İstenilen, yaratılmaya çalışılan alternatif durumun mantığına aykırıdır.. Eski metodları, anlayış bağları ile birlikte aşmak gerekiyor..

ÜÇÜNCÜ YOL: Tüm eğilimlerin ve unsurların onaylayacağı unsurlardan KOMİTE oluşturmaktır.. Bu da, doğal olarak, karşılıklı önermeleri gündeme getirecektir. Aynı zamanda, herkesin kendisine yakın olanı önermesi tehlikesi vardır. Oysa, geliştirilmek istenen süreçte; çözümleyici, kapasiteli ve toparlayıcı arkadaşlara ihtiyaç vardır.. Bunu da gerçekleştirmek zor olduğu gibi, çok zaman alır.

Sonuç olarak şunu diyorum: Çağrı'yı, AR'yi hukuken temsil eden arkadaşlar yapmalı.

ÇAĞRI DA, eşitlik ve genellik prensibine bağlı kalınmalı. Tüm eski yol arkadaşlarımızın hakları korunarak, çözümlenmelere gidilmelidir.

SÜRECE İLİŞKİN bütün yönleri, bağlantılarıyla ele alıp çözümleyen ve önermeler yapan bir taslak görüş, herkese sunulmalı. Mevcut eğilimlere ilişkin, çözüm önerileri yapılmalı. Ülkedeki yoldaşların durumları özgünce çözümlenmeli. Bu konuların hepsine ilişkin, tüm eğilimlerin ve arkadaşların görüşleri, önerileri, çözümlenmelidir alınmalı..

GENEL BİRLİK ve **AR BİRLİĞİ** çalışmalarında, ülkedeki çalışma ve çabalarla; ülke dışındaki çalışma ve çabaların hızla bütünleştirilmesi gerekir. Ülke içindeki çabaların, ülke dışındaki çabaları dışlayarak yürümesi, ilerlemesi, farklı örgütsel kanallardan gelişimi sağlayacak, ayrılık noktalarını çoğaltacak, uzlaşmaları; anlamsız duvarların örülmesini ortaya çıkaracaktır.

BU TESPİTİMİZ, TESPİTİM: ÜLKE içinde, bu yönde sürdürülen çabaların varolmasından yola çıkmaktır. Kesin biçimler ve örgütsel çizgiler kazanmazsa bile, somut olan bir olgusal çabanın varlığını kabul etmek ve haberdar olmaktan geçmektedir. Ülke içindeki ve dışındaki çabaların birleştirilmesinde, sınırlı çabalarımızın olması; gerçeğin diğer bir yönüdür.. Çalışma ve çabaların, dediğimiz boyutlarda bütünleştirilmesi, kadroların ve birikimin bütünleştirilmesini sağlayacak, ayrım çizgilerini azaltacaktır.

BÜTÜN BU GÖRÜŞ ve önerilerin değerlendirilmesi sonucunda: Toplantı yeri, zamanı, tartışılacak konular, maddi tüketim karşılığı somutlaştırılmalı. Tüm eğilimlerin ve unsurların kendilerine düşeni, omuzlamaya hazır olmaları gerekir...

BÜYÜK BİR ACI, YENİ BİR KATLIAM: HELEPÇE

H. BARAN

HALKIMIZ, yeni bir yıla, güzel bir bahara, NEW-ROZ'e, bütün renkleriyle, ahenkli sesleri ve şarkı-türküleriyle hazırlanırken, büyük bir acıya, yasa boğuldu. Irak ırkçı-şöven rejiminin kullandığı kimyevi silahlar sonucunda: Kürtlerin şehri HELEPÇE'de 5000 ölü, iki katı yaralı ve on katı kadar da yıkım ve tahribat yaratıldı. Bu sayılar, ortalama bir ölçüyü ifade ediyor. Kimyevi silahların kullanıldığı bir alanda, ölü ve yaralıların ötesinde daha önemli olan, sürekli kanayan yara olmasıdır: Hastalıkların üremesine kaynaklık etmesi, tabiatı kısırlaştırması, canlı her türlü varlığı hayat damırlarından koparmayla karşı karşıya bırakmasıdır. Dünya insanlığı, HIROŞİMA'ya unutmus değİL..

SEKİZ YILDIR bölgemizde, Kürt Halkının da üzerinde yaşadığı iki toprak parçasının üzerinde, hiçbir kural tanımayan, şiddetli bir savaş devam ediyor. Bu savaşı, Irak devleti başlattı. Zaman zaman şiddetinden birşeyler kaybetmesine rağmen, günümüz de, en şiddetli çizgisine ulaşmış görünüyor. Çatışma, karşılıklı bir biçimde kullanılan füzeler sonucunda, «kentler arası bir savaş»a varmış durumda. Bu savaş, her gün astronomik ölçülerde, maddi, manevi kayıplara yol açarak, trmanyor..

Savaş, Irak devleti tarafından başlatılmış olmasına rağmen, İran dinci-gerici yönetiminin iştahını kabarttı. Bütün «barış» isteklerine rağmen, savaşı devam ettirmekten yana oldu. Bu günlerde de, karşılıklı bir biçimde, istahları, daha da kabarmış durumda. Büyük bir hırsla, sonuca yaklaşma isteği ile, kan dökmeye, can almaya, emekçi halkı ve halkın sahip olduğu maddi ve manevi bütün varlığını yok etmeye devam ediyorlar.

SAVAŞIN kimin, hangi devletin saldırısı sonucu başladığı önemli değildir. Önemli olan, savaşın, HAKLI ya da HAKSIZ olmasıdır. Yoksa, her savaşta, askeri çatışmada: taraflardan biri ya da ikisi, ilk saldırandır. Doğru bakış, İran-Irak savaşının, haksız bir savaş olduğunu önümüze çıkarmaktadır. Savaşın haksızlığını belirleyen, her iki devletin sahiplerinin, egemen sınıflarının, sömürgeci ve hegemonyacı emellerinin gerçekleşmesi için, doğru adım ilerlemeleridir. Emekçi halkın çıkarlarına karşı olmasıdır. Emekçi halkın kırılması ve esas politik hedeflerinden uzaklaştırılmasıdır.

NE YAZIK Kİ, bölgemizde bazı ilerici ve devrimci güçler bu doğruyu göremediler, görmek istemediler. İlk saldırı ölçü olarak, Irak'ın saldırısını stratejik görerek, İran'ı haklı taraf gördüler: Onun yanında yer aldılar. Bu konuda en trajedik ve açık tavır, Irak Kürdistanı ulusal güçlerince belirlendi. Diğer yandan, İran bünyesindeki

toplumsal muhalefet güçlerinden bazıları, en başta TU-DEH, «ana vatan savunması» anlayışıyla, yönetimin yanında yer aldılar. İş burada durmadı. «İki gerici-ırkçı devlet arasındaki çelişkilerden yararlanmak» gerekir tezine sığıldı, emekçi halkların çıkar perspektifleri karartıldı. İran'da toplumsal muhalefet güçlerinin bir kısmı (günümüzde hepsi), Irak diktatörlüğünün yanında yer aldı. Günümüzde de, bu konumlamalar devam ediyor. Bedeli de ağır bir biçimde ödeniyor.

TOPLUMSAL ve ulusal muhalefet güçlerinin bu konumlanması: devrimci değerler ölçü alındığında, akıl almaz sonuçlar doğurdu. Ülkesini kurtarmak isteyen ulusal güçler, özellikle de Kürtler; başka bir düşman gücü, istesede istemezse de, izlenen yanlış politikalar sonucu ülkesine davet ettiler. Toplumsal devrimci, sosyalist güçlerde, İran ve Irak devletlerinin yaşamasını, egemen sınıflar iktidarlarının uzun ömürlü olmasını sağladılar. Özcesi: Devrimci değerler, yurtsever onur ve duygu, ayaklar altında. Sosyalizm ve yurtseverlik, ne olduğu belli olmayan bir olguya dönüşmüş durumda.

GERÇEK, BU..

BU ACI gerçeğin değişmesi, değiştirilmesi gerekir. Eğer, İran ve Irak'taki toplumsal ve ulusal muhalefet güçleri bu acı gerçeği değiştirmezlerse; toplumsal ve ulusal kölelik, daha da pekişmiş bir yaşam biçimi olmaya devam edecek, uzun ömürlü olacak. Bu gerçeğin değiştirilmesi, haksız savaşın doğru tespitini emreder. Ona göre politikaların tayin edilmesini; iç savaşın, devrimci özgün taktikler, politikalar, örgütlenmeler, araç-gereçlerle sürdürülmesi ile mümkün olacaktır. Altını çizerek belirtelim: İran-Irak savaşı, o devletler bünyesinde yaşayan tüm halkların ve bölgedeki halkların çıkarlarına karşıdır..

BUGÜN, her iki devlette, Irak Kürdistanı toprakları üzerinde savaşını yürütüyor. İran, Helepçe dahil bazı Kürt kentlerini ele geçirmiş durumda. Savaş, önemli Kürt kentlerinden biri olan Süleymaniye çevresinde şiddetle devam ediyor. Kürt ulusal güçleri, İran devletinin yanında, «hedef netliği» içinde savaşıyorlar. Halk, şaşkın, bıkkın, mazlum ve yıkımla karşı karşıya. Her iki devletin bombaları altında can veriyor. Irak'ın kullandığı kimyevi silahlar sonucunda, geleceği kararıyor. Dünya televizyonlarında görülen manzara, içler paralayıcı durumda. Bu karanlık tabloya karşı durmak, her insanın, ilerici ve devrimcinin görevidir. Değişik biçimler altındaki mücadelelerle, bu tabloya karşı durmak zorundayız.

AVRUPA'NIN bütün ülkelerinde HELEPÇE KATLIAMI büyük gösterilerle lanetlendi. Bölgemizin bütün ilerici, devrimcileri omuz-omuza yürüdüler: Tek yumruk oluşturdular.

İSVEÇ'in birçok kentinde de, değişik türde gösteriler ve protesto eylemleri gerçekleştirildi. Eskilstuna'da açlık grevi yapıldı. Açlık grevi, bombalı saldırıya uğradı. Kimlerin yaptığı kesin bir biçimde tespit edilmemekle birlikte, İsveçli ırkçılar, gerici oldukları kanaati yaygın. Bu da, dünyadaki bütün ırkçıların çıkarlarının ortak olduğunu bir kez daha gösterdi.. En büyük kitle gösterisi, 26 MART günü, İsveç'in başkenti Stockholm'de gerçekleşti. Üç bin üzerinde kadın, erkek, çocuk, yaşlı-geç, Irak konsoloslukuna kadar yürüyerek, kinlerini dile getirdiler.

BU KİTLE GÖSTERİSİ, bugüne dek bölgemiz ilerici, devrimci güçlerinin gerçekleştirdiği en büyük kitle gösterisiydi. Kitle gösterisi, tam anlamıyla «namus gününü» andırıyordu.

IRAK KÜRDİSTANI CEPHESİ

İNŞA EDİLDİ

1975 yenilgisinden sonra, Güney Kürdistan'da halkımız, yeniden toparlanma ve örgütlenme çalışmalarına, zaman kayırmadan başlamıştır. İlk dönemlerde, '75 öncesi bölünme ve çatışmaya uygun düşen örgütlenmeler göstermiştir. Geleneksel olarak sürecini devam ettiren I-KDP ile YNK, bu örgütlenmelerin ilkleridir. Bu iki örgüt arasındaki çelişki ve çatışmalar, eski hızından (1970 öncesi) birşey kaybetmeden, bir yığın kadro ve yurtsever unsurun katledilmesi ile devam etti. Bu çatışma ve çelişmeler, gün be gün derinleşip genişleyerek, tam anlamıyla bir kördöğüşüne dönüştü. Bu çatışmanın son bulması için, yapılan bütün çalışmalar ve arabuluculuk teşebbüsleri başarıya ulaşmadı. Bu çatışmalar, YNK'nın önder kadrolarının bir kesiminin, 1978'de Hakkari bölgesinde esir alınması ve akabinde çok feci metodlarla öldürülmeleri, bu çatışmaları daha vahim hale getirdi. «Kana kan» mantığı giderek bu örgütlere egemen oldu. Namluların ucu, düşmandan çok birbirilerine çevrildi..

Bu örgütlenmeler de, oldukları gibi kalmadılar: kendi içinden bölünmeler geçirdi. Güney Kürdistan'da tek partililikle sürdürülen gelenek, 1975 sonrası iki partililikle yeni bir düzey kazanırken, '80'lerin ortalarında çok partililik gibi bir siyasal yapılanma ortaya çıktı. Bu çok partili siyasal yapılanma, toplumsal yapılanmanın tamı tamına bir sonucu olmazsada, sonuçlarından biriydi. Bir olumluluğu temsil ediyordu. Diktatoryal eğilimlerin kırılmasında, nesnel bir etken olma özelliğini taşıyordu. Fakat geleneksel yapılanmanın oluşturduğu tahamülsüzlük, diktatoryal ve tek şeffilik eğilimleri, örgütler arası silahlı çatışmaların devam etmesinde ciddi güdücü eğilimler oldular. Böylece, iki örgüt arasındaki çatışma, birçok örgüt arasındaki çatışmaya dönüştü. Bu çatışmalar zaman zaman hızından birşeyler kaybetti, bazı zamanlarda, şiddetli bir biçimde tırmanarak, umutsuzluğun kaynağı, yurtsever dinamiklerin imhasının; halkın güvensizliğinin, anaların-babaların, bacıların, kardeşleri gözyaşlarının nedenini oluşturdu. Çok çok değerli kadrolar kaybedildi..

Bu çatışmalar, belirli bir dönemdir: örgütler arasında oluşan güncel ittifaklar sonucu kesilmiş durumda. Nedeni ne olursa olsun, sebepleri kim olursa olsun, bugünkü aşamada bunun bir olumluluk olduğuna şüphe yoktur. Dileğimiz odur ki, bu çatışmasız, kanın dökülmediği, kardeşçe ortam, devam etsin. Bilindiği gibi, istemek yetmiyor. Bu çatışmaların, yeni bir momentte ortaya çıkabileceği tehlikelerinin olduğunu; bu konuda Güney Kürdistanlı yurtsever güçlerin gerekli olgunlukta olmadığı; ya da bu olgunluğun yaratılması için, gerekli çaba ve sistemli eğitimden yoksun olduklarını; bazı dış güçlerin isteği ile bu kardeşlik havasının yerine, düşmanlık havasının alabileceği konusundaki endişelerimizi de, değişik düzeylerde

ve yazılarımızda dile getirdik. İsteriz ki, bu endişelerimiz boşa çıkarılsın.

Güney Kürdistanlı güçler arasındaki dönemsel ittifakın bir cepheye dönüştürülmesi çabaları da, belli bir dönemdir devam ediyordu. Sonuçta, bu çalışmalar, sevindirici ürünlerini sundu. Güney Kürdistanlı Yurtsever Örgütlerle, Irak Komünist Partisi bir cephe oluşturular.

Bu cephe, kamuoyuna, program ve tüzüğünü açmış durumdadır. Bütün yurtsever güçlerin bunları inceleme, tahlil etme olanakları vardır.

Bu cephenin çalışmalarında başarılar elde etmesi, bütün Kürdistanlı ve Ortadoğulu yurtsever, devrimci ve sosyalist güçlerin dayanışması ile mümkün olacaktır. Özellikle de, Kürdistanlı yurtsever örgütler ve kişiler, dayanışma konusunda kendilerine düşenleri yerine getirmek zorundadırlar. Biz de, YSK olarak, bu sürecin gelişmesi, Cephenin ulusal demokratik program hedeflerinin gerçekleşmesi için, dayanışma, ilişki kurmaya hazırız.

Güney Kürdistan'da bu cepheleşmenin olduğu dönemde, Kuzey Kürdistanlı yurtsever, devrimci örgüt ve partilerin TEVGER'i oluşturmuş olmaları da, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi açısından, şartlardan bir olgunlaşmanın olduğunun ifadesidir. Ayrıca, Güney Kürdistanlı ulusal güçlerle, Kuzey Kürdistanlı Ulusal Demokratik güçlerin sistemli, planlı ve programlı bir şekilde; derli toplu bir halde, dayanışma ilişkileri geliştirmeleri içinde, belirli bir olgunluğu, kolaylığı, rahatlığı ifade etmektedir.

YSK'nin de kurucusu olduğu TEVGER, Kürdistanın birliğini stratejik bir hedef olarak belirlemektedir. Sömürgeci güçlerin ülkemizi parçalamasını, çizdiği sınırları meşru görmemekte; bu sınırların ortadan kaldırılması için, bugünden ilişki, dayanışmaların gösterilmesi gerektiğini benimsemektedir. TEVGER, Kürdistan'ın diğer bütün parçalarında ulusal kurtuluş mücadelesi içinde olan güçleri, örgütleri dost kabul etmekte. Bu örgüt ve güçlerle dayanışmalar, ittifaklar kurmayı programatik olarak benimsemektedir. Kürdistanlı güçler arasındaki dayanışma, ittifak biçimlerinin, bugünden dikte edilmesinin yararlı olmadığına inanmakta, bu dayanışma, ittifakın ortaya çıktığı koşullara uygun biçimler bulunmasını önem görmektedir.

TEVGER'in de en kısa sürede, sistemli ve ilkeli bir biçimde, Güney Kürdistan'daki Cephe ile ilişkiler geliştireceğinden, dayanışma, ittifaklar oluşturacağından şüphemiz yoktur.

MEDYA GÜNEŞİ DERGİSİ ÇIKMAYA BAŞLADI

**OLUMLU BİR
ADIMDIR
ABONE OLARAK,
OKUYARAK, YAZI
YAZARAK DESTEK
OLUNMALIDIR**

12 Eylül darbesi ile birlikte, darbenin ismine yaraşır bir biçimde: iyi, güzel, bilimsel, insani, demokratik ve devrimci olan herşey darbe yedi, saldırıya uğradı. O günden sonra, demokratik bütün mevzilerin ortadan kaldırılması için, tasfiye hareketi başlatıldı. Sömürgeci egemen sınıfların ve uluslararası gerici güçlerin çıkarlarına uygun yapılanmalar oluşturuldu. Demokratik kitle örgütleri, sol partiler, sendikalar kapatıldı. İlericiler, devrimciler, sosyalistler ve insani, demokratik hak ve özgürlüklerden yana olan herkesin tutuklanması ile kalmadı; onların yakınları, aileleri de tutuklandı, işkence gördü. Yüzlerce devrimci-demokratta, biryığın hile ve düzenbzlıklar sonucu; işkence ile, provakasyonlarla, bilinçli saldırılarla katledildi.

Bu darbenin akabinde gelen günlerde, en büyük saldırıya uğrayan öğelerden biri de: Devrimci Demokratik Kültür alanı ve Kürt kültürü oldu. Bu kültürün geliştirildiği tüm kurumlar ve bu demokratik düşüncelerin geliştirilip, derinleştirilmeye, eleştirilmeye çalışıldığı tüm yayımlar, dergiler, kitaplar, ansiklopediler yasaklandı. Yöneticileri, yazı işleri müdürleri tutuklandı, büyük cezalara çarptırıldı. İşkencelere uğratıldı. Yapılan son resmi uluslararası açıklamalara göre; dünyada, en fazla yazar, yazı işleri müdürlerinin, basın mensuplarının, fikir emekçilerinin tutuklu olduğu ülke: TÜRKİYE'dir.

Sömürgeci egemen sınıflar uluslararası gericiğin, emperyalizmin desteği ile; iyi, güzel, insani, demokratik ve bilimsel olan herşeyi tümüyle ortadan kaldıracakları umudunu taşıyorlardı. Planlarını, eylemlerini ve davranışlarını ona göre ayarlamaya çalışıyorlardı. Fakat, onların yanıldıkları, çok kısa bir süre içinde ortaya çıktı. Kesilen sakalın yeniden bitmeye başladığı ve hem de, gür bir biçimde gelişmesinin şartlarının olgunlaşmaya başladığı, bir dönem sonra görülmeye başlandı. Hayatın bütün alanlarında, bütün muhalefet kesimlerinde; Türk halkı ve Kürt halkı içinde muhalefet gelişmeye başladı.

80'lerin ortalarından itibaren, basın alanında da bir yoğunlaşma görüldü. İlk planda, kültürel ve sanatsal alanda gelişme gösteren sol, sosyalist ve devrimci basın alanı, kısa bir süre içinde: Siyasal alana sıçrama gösterdi. Onlarca siyasi dergi çıkmaya, çıkarılmaya başlandı. Bu dergilerde, geçmiş yargılayan yazılar yoğunluk kazandı. Yine geçmişten kurtulmanın, davranış ve düşünce biçimine, zayıfta olsa, rastlanılmaya başlandı. Kürdistan sahasında, bu alanda; geç geliş ve gelişme oldu. 1988 yılının Nisan ayından itibaren, MEDYA GÜNEŞİ Dergisi çıkarılmaya başlandı. Medya Güneşi Dergisi, Kürt, Kürdistan sorunlarının ağırlıklı bir biçimde dile getirildiği, «AYLIK HABER-İNCELEME-YORUM DERGİSİ»dir.

MEDYA GÜNEŞİ Dergisi; kamuoyunun önüne çıktığı ilk günden itibaren, sömürgeci «tanrıların» hışmına uğradı, bütün şimşekleri üzerine çekti. Bugüne dek, üç sayı çıkmış olmasına rağmen; üç sayısı da yasaklandı, toplatıldı.

MEDYA GÜNEŞİ Dergisi üzerindeki baskılar; sol, sosyalist ve devrimci-demokratik basın, kültür üzerindeki baskının bir devamı ve nitelikli bir parçasıdır. Medya Güneşi'nde, ağırlıklı bir biçimde, Kürt-Kürdistan sorunlarına, o olgulara ilişkin çözümlenelere yer verildiğinden dolayı, katmerli bir baskı ve saldırı ile karşı karşıya kalacağıda olağan bir durumdur. Zaten, gelişmenin bu doğrultuda olacağını, Medya Güneşi Yazı İşleri Müdürü ve çalışanları da, çıktıkları günden itibaren tespit edebiliyorlardı.

MEDYA GÜNEŞİ üzerindeki baskılara karşı çıkmak; sol, sosyalist ve devrimci-demokratik basın, kültür üzerindeki genel baskıya karşı çıkmak demektir. Medya GÜNEŞİ DERGİSİ üzerindeki baskılara, saldırılara ve yasaklamalara karşı çıkmak, düşünce özgürlüğünü içten savunmak anlamına gelir. Bu, her devrimcinin, demokrasinin ve sosyalistin görevidir.

**MEDYA GÜNEŞİ'ni yaşatmak için
abone olalım, dağıtalım, okuyalım,
yazılarla, yorum-haberlerle zenginleştirelim**

12.7.1988 Tarihini taşıyan, **MEDYA GÜNEŞİ DERGİSİ** Yazı İşleri Müdürü **CEMAL ÖZÇELİK** imzalı, «**MEDYA GÜNEŞİ ÜZERİNDEKİ BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR**» başlıklı yazıyı aynen yayınlamayı, devrimci-demokratik çevreleri bilgilendirmek, seslerini yükseltmeyi sağlamak için yararlı görüyoruz.

MEDYA GÜNEŞİ ÜZERİNDEKİ BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR

Düşünce özgürlüğünün en önemli kıstası; düşünceyi her türlü araçlarla açıklamak ve insanlara ulaştırmaktır. Bu sebeple eğer bir ülkede düşüncelerini yaymak isteyenler üzerindeki baskı varsa, işkence varsa, o ülkede demokrasi ve hele hele düşünce özgürlüğü yok demektir...

Dergimiz baskının, zulmün ve işkencelerin en yoğun olduğu; ezilen ulusumuzun her türlü zorbalıklarla yüzyüze olduğu bir ortamda çıktı. Rejimin ve O'nun dalkavuk ideologlarının iddia ettiklerinin aksine; T.C. devleti sınırları içinde Demokrasinin «D»sinin bile mevcut olmadığını biliyorduk ve buna rağmen çıktık.

Bugün tüm ilerici, sol, sosyalist basın üzerinde olduğu gibi, sömürge ulusumuza seslenen «Medya Güneşi» üzerinde de baskılar uygulanmaktadır. Dergimizin çıkan tüm sayıları (Nisan, Mayıs, Haziran) toplatıldı, Yazı İşleri Müdürü hakkında soruşturma ve davalar açıldı, büromuz ve dergi çalışanlarımız sürekli gözetim altında tutulmakta ve dergilerimizi satan bayiler tehdit edilmektedir. En kötüsü de, dergimize yönelik baskıların «meşru» gösterilmesi için dergimiz televizyonda; verdikleri illegal mücadele sonucu yakalanan insanlarla birlikte, illegal bir yayın olarak teşhir edilmektedir. Oysa rejim de, TRT de bizim illegal olduğumuzu biliyor. Onları asıl tedirgin eden de budur. Yani bizim bütün anti-demokratik uygulamalara rağmen, yılmadan legal mücadele koşullarından faydalanma uğraşımızdır. İlerici iç ve dış kamuoyunu ve ezilen ulusumuzu dikkate almak zorunda kaldıklarından, bize açık açık fiili saldırılarda bulunmakta tereddüd etmekte ve bu saldırılar için kendillerince geçerli suni gerekçeler yaratmaktadır; bunlardan biri de yukarıda değindiğimiz gibi, illegal yayın olduğumuz iddiasıdır. Oysa şimdiye kadar yasal olarak çıkan bütün sol, sosyalist yayınlar üzerindeki baskılar bizlere baskıların asıl sebebinin «yasa dışılık» olmadığını göstermektedir. Rejim, kamuoyunun tepkilerini hafifletmek için her bir dergiyi illegal bir örgütün yayın organı olarak lanse etmekte ve bunu saldırılarına gerekçe olarak göstermektedir...

Dergimiz toplatılırken çoğunlukla TCK'nın 142. maddesi ve muhtelif fıkraları gerekçe olarak kullanılmaktadır. Yani dergimizde çıkan «bazı» yazılarla «bölücü ve milli duyguları zayıflatıcı propaganda yaptığımız» iddia edilmektedir. Oysa amacımız, Türk halkının milli duygularını zayıflatmak değil, Kürt halkı üzerinde yıllardan beri askeri ve polisiye baskılarla birlikte sürgelen ekonomik, siyasi ve kültürel asimilasyon politikasını teşhir etmek ve ezilen ulusumuzu bu konuda duyarlı kılmaktır...

Üçüncü sayımızın toplatılmasında gösterilen gerekçelerden biri Ebdullah Peşew'in «Zafer» adlı şiiri idi. «Zafer» şiirinde şu dizeler yazılı: Kazanacağız - Çünkü dün - Çamurdan bir toprak verdim de - Bir Kürt çocuğunun eline - Küçük bir «tüfek» yaptı ondan çocuk - Bebek yerine.

Bu şiirin toplatılma gerekçesi olarak gösterilmesinin iki anlamı olabilir: Ya toplatılma kararları önceden alınıp sonra rastgele bir yazı veya şiir gerekçe gösteriliyor, ya da, rejim artık çamurdan yapılmış «tüfek»lerden bile korkacak kadar köşeye sıkışıp tedirginleşmiştir...

Tüm ilerici, yurtsever kamuoyuna ve ezilen ulusumuza sesleniyoruz! «Medya Güneşi» karanlıkları yırtmak arzusuyla, gücünü sizlerden alarak doğdu ve yine sizlerin desteği ile yaşamını sürdürdü. Şimdi, hepimizin ürünü olan güneşimizi gözbebeğimiz gibi korumak ve daha da yükseltmek görevi ile karşı karşıyayız. Sesimize ses, gücümüze güç katınız! Vereceğiniz her destek, Medya'nın aydınlık geleceğine doğru atılmış bir adım olacaktır.

Şimdi hep beraber haykırarak «Medya Güneşi, bütün baskı ve engellemelere rağmen çıkmaya devam edecektir!» diyelim.

12.7.1988

MedyaGüneşiDergisi
Yazı İşleri Müdürü
CEMAL ÖZÇELİK

Yekîtiya Sosyalîst
Rizgarî * Demokrasi * Sosyalizm

Yazışma ve isteme adresi:

H. B.
Br. Berwaldsv. 21
756 50 Uppsala / Sweden